

Sandra Lien og Øyvind Sivertstøl

Notater

Veier ut av langtidsmottak av sosialhjelp

Innhold

1 Innledning	8
1.1 Bakgrunn og formål.....	8
1.2 Omfang og datakilde	8
1.3 Begreper og kjennemerker	9
2 Metode	12
3 Oversikt over utvalget av langtidsmottakere	15
3.1 Fortsatt langtidsmottakere i etterkant	15
3.2 Bakgrunnskjennetegn blant fortsatt langtidsmottakere og ikke-langtidsmottakere.....	16
4 Hendelser i etterkant av langtidsmottaket	22
4.1 Hendelser i etterkant av langtidsmottaket for hele utvalget	22
4.2 Hendelser for gruppen ikke-langtidsmottakere	23
4.3 Hendelser for gruppen som fortsatt er langtidsmottakere.....	24
4.4 Hendelser i etterkant av langtidsmottaket som andeler av utvalget	25
4.5 Parvise kombinasjoner av hendelser blant ikke-langtidsmottakere i etterkant.....	25
5 Forholdet mellom ikke-langtidsmottak og arbeidsmarkedet	28
5.1 Arbeidssøking, sysselsetting og medisinsk rehabilitering blant ikke-langtidsmottakere	28
5.2 Rekkefølgen mellom arbeidssøking, sysselsetting og medisinsk rehabilitering.....	30
6 Langsiktig effekt for ikke-langtidsmottakere	34
6.1 Grad av fortsatt langtidsmottak og tilbakefall i perioden 2001 til 2003.....	34
6.2 Grad av sysselsetting i perioden 2001-2003	35
6.3 Sysselsetting og tilbakefall til langtidsmottak	37
Vedlegg A: Bakgrunnskjennetegn for gruppen ikke-langtidsmottakere og for utvalget	39
Vedlegg B: Parvise kombinasjoner av hendelser blant ikke-langtidsmottakere i resultatperioden - absolutte tall	43
Vedlegg C: Forholdet mellom arbeidsmarkedet og ikke-langtidsmottakere	44
Vedlegg D: Frafall i utvalget 2001-2003	45
De sist utgitte publikasjonene i serien Notater	46

Tabellregister

Tabell 3.1: Langtidsmottakere av sosialhjelp etter om de fortsatt er langtidsmottakere eller ikke og kjønn i resultatperioden.....	15
Tabell 3.2: Kjønnfordeling blant fortsatt langtidsmottakere og ikke-langtidsmottakere 16-74 år. 31.12.1999.....	15
Tabell 3.3: Fortsatt langtidsmottakere etter om de har startet et nytt langtidsmottaket eller om langtidsmottaket kontinuerer inn i 2000 og kjønn.....	16
Tabell 3.4: Fortsatt langtidsmottakere etter om langtidsmottaket i løpet av 2000 avsluttes eller ikke før 01.01.2001 og kjønn.....	16
Tabell 3.5: Fortsatt langtidsmottakere etter antall tilfeller i løpet av 2000 og kjønn.....	16
Tabell 3.6: Alder og kjønn blant fortsatt langtidsmottakere 16-74 år. 31.12.1999.....	17
Tabell 3.7: Alder og kjønn blant fortsatt langtidsmottakere og ikke-langtidsmottakere i prosent av utvalget 16-74 år. 31.12.1999.....	17
Tabell 3.8: Sivilstand og kjønn blant fortsatt langtidsmottakere 16-74 år. 31.12.1999.....	17
Tabell 3.9: Sivilstand og kjønn blant fortsatt langtidsmottakere og ikke-langtidsmottakere i prosent av utvalget 16-74 år. 31.12.1999.....	18
Tabell 3.10: Tett eller spredt bosetting fordelt etter fylke for fortsatt langtidsmottakere 16-74 år. 31.12.1999.....	18
Tabell 3.11: Bosetting fordelt etter fylke blant fortsatt langtidsmottakere og ikke-langtidsmottakere i prosent av utvalget 16-74 år. 31.12.1999.....	19
Tabell 3.12: Innvandrerkategori og kjønn blant fortsatt langtidsmottakere 16-74 år. 31.12.1999.....	19
Tabell 3.13: Innvandrerkategori og kjønn blant fortsatt langtidsmottakere og ikke-langtidsmottakere i prosent av utvalget 16-74 år. 31.12.1999.....	20
Tabell 3.14: Landbakgrunn og kjønn blant fortsatt langtidsmottakere 16-74 år. 31.12.1999.....	20
Tabell 3.15: Landbakgrunn og kjønn blant fortsatt langtidsmottakere og ikke-langtidsmottakere i prosent av utvalget 16-74 år. 31.12.1999.....	21
Tabell 3.16: Utdanningsnivå og kjønn blant fortsatt langtidsmottakere 16-74 år. 01.10.1999.....	21
Tabell 3.17: Utdanningsnivå og kjønn blant fortsatt langtidsmottakere og ikke-langtidsmottakere i prosent av utvalget 16-74 år. 01.10.1999.....	21
Tabell 4.1: Hendelser i etterkant av siste langtidsmottak av sosialhjelp i utvalgsperioden og frem til 31.12.2000 for hele utvalget.....	22
Tabell 4.2: Hendelser i etterkant av siste langtidsmottak av sosialhjelp i utvalgsperioden og frem til 31.12.2000 for ikke-langtidsmottakere.....	23
Tabell 4.3: Hendelser i løpet av 2000 for de som fortsatt er langtidsmottakere.....	24
Tabell 4.4: Hendelser blant fortsatt langtidsmottakere i løpet av 2000 og ikke-langtidsmottakere i etterkant av siste langtidsmottak i utvalgsperioden og frem til 31.12.2000 i prosent av de enkelte hendelsene i utvalget 16-74 år.....	25
Tabell 4.5: Parvise kombinasjoner av hendelser blant gruppen ikke-langtidsmottakere i resultatperioden.....	26
Tabell 4.6: Parvise kombinasjoner av hendelser blant ikke-langtidsmottakende menn i resultatperioden.....	26
Tabell 4.7: Parvise kombinasjoner av hendelser blant ikke-langtidsmottakende kvinner i resultatperioden.....	27
Tabell 5.1: Fortsatt langtidsmottakere og ikke-langtidsmottakere 16-67 år bosatt per 31.12.2000, og frafall (alderspensjonister, døde og utvandra) i prosent av utvalget per 31.12.1999.....	28
Tabell 5.2: Ikke-langtidsmottakere etter alder og kjønn.....	29
Tabell 5.3: Ikke-langtidsmottakere etter deltagelse i arbeidsmarkedsgruppen og kjønn.....	29
Tabell 5.4: Arbeidsmarkedsdeltagere etter alder og kjønn.....	29
Tabell 5.5: Yngre ikke-langtidsmottakere etter arbeidsmarkedstilknytning og kjønn.....	29
Tabell 5.6: Eldre ikke-langtidsmottakere etter arbeidsmarkedstilknytning og kjønn.....	30
Tabell 5.7: De 35 mest vanlige arbeidsmarkedskarrierer i etterkant av langtidsmottaket og frem til 31.12.2000. Mannsandel, andel under utdanning og aldersandel.....	31

Tabell 5.8: Hendelser blant restgruppen (ikke i arbeidsmarkedsgruppen) etter kjønn.....	33
Tabell 5.9: Andre hendelser blant arbeidsmarkedsgruppen etter kjønn.....	33
Tabell 6.1: Utvalget etter om de har langtidsmottak eller ikke i 2001-2003 og kjønn. Bosatte 16-67 år per 31.12.2000.....	34
Tabell 6.2: Ikke-langtidsmottakere i 2000 etter tilbakefall i perioden 2001-2003 og kjønn. Bosatte 16-67 år per 31.12.2000.....	35
Tabell 6.3: Ikke-langtidsmottakere i 2000 etter tilbakefall i perioden 2001-2003 og kjønn. Bosatte 16-67 år per 31.12.2000. I prosent av utvalget.....	35
Tabell 6.4: Sysselsetting blant utvalget i perioden 2001-2003 etter kjønn.....	35
Tabell 6.5: Ikke-langtidsmottakere i 2000 etter sysselsetting i perioden 2001-2003 og kjønn.....	36
Tabell 6.6: Ikke-langtidsmottakere i 2000 etter sysselsetting i perioden 2001-2003 og kjønn. I prosent av utvalget.....	36
Tabell 6.7: Sysselsatte i perioden 2001-2003 etter antall sysselsettingstilfeller og status som ikke-langtidsmottaker i 2000.....	36
Tabell 6.8: Sysselsatte i perioden 2001-2003 etter varighet og status som ikke-langtidsmottaker i 2000. I prosent av sysselsatte i utvalget.....	37
Tabell 6.9: Ikke-langtidsmottakere (i 2000) etter sysselsettingsvarighet og status som nye langtidsmottakere i perioden 2001-2003. I prosent av sysselsatte ikke-langtidsmottakere.....	38
Tabell A.1: Alder og kjønn blant ikke-langtidsmottakere 16-74 år. 31.12.1999.....	39
Tabell A.2: Alder og kjønn for utvalget 16-74 år. 31.12.1999.....	39
Tabell A.3: Sivilstand og kjønn blant ikke-langtidsmottakere 16-74 år. 31.12.1999.....	39
Tabell A.4: Sivilstand og kjønn for utvalget 16-74 år. 31.12.1999.....	39
Tabell A.5: Tett eller spredt bosetting fordelt etter fylke blant ikke-langtidsmottakere 16-74 år. 31.12.1999.....	40
Tabell A.6: Tett eller spredt bosetting fordelt etter fylke for utvalget 16-74 år. 31.12.1999.....	40
Tabell A.7: Innvandrerkategori og kjønn blant ikke-langtidsmottakere 16-74 år. 31.12.1999.....	41
Tabell A.8: Innvandrerkategori og kjønn for utvalget 16-74 år. 31.12.1999.....	41
Tabell A.9: Landbakgrunn og kjønn blant ikke-langtidsmottakere 16-74 år. 31.12.1999.....	41
Tabell A.10: Landbakgrunn og kjønn for utvalget 16-74 år. 31.12.1999.....	42
Tabell A.11: Utdanningsnivå og kjønn blant ikke-langtidsmottakere 16-74 år. 01.10.1999.....	42
Tabell A.12: Utdanningsnivå og kjønn for utvalget 16-74 år. 01.10.1999.....	42
Tabell B.1: Parvise kombinasjoner av hendelser blant ikke-langtidsmottakere i resultatperioden.....	43
Tabell B.2: Parvise kombinasjoner av hendelser blant ikke-langtidsmottakende menn i resultatperioden.....	43
Tabell B.3: Parvise kombinasjoner av hendelser blant ikke-langtidsmottakende kvinner i resultatperioden.....	43
Tabell C.1: Ikke-langtidsmottakere etter deltagelse i arbeidssøking, sysselsetting eller utdanning fordelt på kjønn.....	44
Tabell C.2: De mest vanlige arbeidsmarkedskarrierer i etterkant av langtidsmottaket og frem til 31.12.2000. Absolutte tall.....	44
Tabell D.1: Utvalget 16-67 år bosatt per 31.12.2003 etter fortsatt langtidsmottak eller ikke i 2000....	45

Figurregister

Figur 2.1: Periodebegrensning av utvalget i utvalgsperioden 1997-1999 og langtidsmottak i 2000 (tilbakefall eller kontinuering).....	12
Figur 2.2: Hendelser for ikke-langtidsmottakere og fortsatt langtidsmottakere i resultatperioden.....	14
Figur 6.1: Sammenhengen mellom suksess eller langtidsmottak i 2000 og langsiktig effekt i 2001-2003.....	34

Sammendrag

Formål

Analysen er en oppfølging av "Langtidsmottakere av sosialhjelp 1997-1999. Veier inn og samtidige aktiviteter" (Notat 2004/89, SSB). Formålet med denne analysen har vært å beskrive veier ut av langtidsmottak av sosialhjelp, og hva de tidligere langtidsmottakerne gjør i etterkant. Det undersøkes hvilke hendelser personene har, fordelt på om de har suksess og kommer seg ut av langtidsmottaket eller om de fortsetter langtidsmottaket i 2000. Den første gruppen er kalt **ikke-langtidsmottakere** og den andre **fortsatt langtidsmottakere**. Arbeidsmarkedsstatus (arbeidssøking og sysselsetting), trygdeytelser (pensjoner, sykdomsrelaterte stønader og stønader til enslige forsørgere) og utdanning er de veiene som undersøkes. Det foretas også en sammenligning av kjennetegn med de som fortsatt har et langtidsmottak. Deretter blir analysen begrenset til de som trer ut av langtidsmottaket og er i arbeidsfør alder, for å studere hvilket forhold de har til arbeidsmarkedet. Til slutt observerer vi hvordan det går med personene i et lengre perspektiv. Det gis en oversikt over hvor mange som er sysselsatt i perioden frem til 31.12.2003, og hvor mange som har nye langtidsmottak av sosialhjelp i 2001-2003.

Studien er av utforskende art for å finne hovedtendenser rundt og beskrive utreden av langvarig avhengighet av sosialhjelp fremfor å forklare årsakene til ikke lenger avhengighet.

Opprinnelsen til dette prosjektet var Bondevik II-regjeringen og deres verdigrunnlag og mål for sosialpolitikken. Her påpekes det at sosialpolitikken skal bygge på folks naturlige ønske om å klare seg selv, og legge til rette for at flest mulig skal kunne forsørge seg og sine gjennom arbeid og egen inntekt. Den kommunale sosialhjelpen er ment å sikre et forsvarlig livsopphold for personer som ikke kan sørge for sitt livsopphold gjennom arbeid, trygdeytelser eller på annen måte. Sosialhjelpen skal være en midlertidig ytelse i en vanskelig livssituasjon og gis med tanke på at vedkommende skal bli i stand til å forsørge seg selv. Det er videre et mål å redusere omfanget av langvarig avhengighet av sosialhjelp. Denne analysen er utført på oppdrag for Sosial- og helsedirektoratet.

Utvalg og perioder

Langtidsmottakere er definert som de personer som sammenhengende har mottatt en utbetaling av sosialhjelp i seks måneder eller mer i perioden 1997-1999. Utbetalingen skal ha startet inne i denne perioden, som blir kalt utvalgsperioden. Det er langtidsmottak i denne perioden som blir brukt for å studere andre hendelser i etterkant av langtidsmottaket og ut 2000. For de som avslutter langtidsmottaket gjelder måleperioden fra siste langtidsmottak i utvalgsperioden, og for de som ikke avslutter gjelder måleperioden kun 2000. I begge tilfeller er dette definert som resultatperioden.

Analysen er gjennomført ved bruk av forløpsdata, det vil si hendelser registrert over kontinuerlig tid. Opplysningene er hentet fra FD-Trygd (forløpsdatabasen FD-Trygd) og NUDB (Nasjonal utdanningsdatabase), begge er forløpsdatabaser i SSB.

Hovedfunn

I hovedtrekk viser studien at tilknytning til arbeidsmarkedet spiller en betydelig rolle for veier ut av langtidsmottak av sosialhjelp. Et flertall, nesten tre av fem, har suksess og kommer seg ut av langtidsmottak i 2000. Det er særlig unge kvinner blant ikke-langtidsmottakerne. Arbeidssøking er i etterkant den vanligste aktivitet, uansett gruppe. Den aktivitet som i størst grad skiller gruppene ikke-langtidsmottakere og fortsatt langtidsmottakere i resultatperioden er sysselsetting, som langt oftere forekommer blant de med suksess. Nesten alle med enslig forsørgerstønader har suksess.

Rekkefølgen på arbeidssøking, sysselsetting og medisinsk rehabilitering viser at sysselsetting er en viktigere faktor enn arbeidssøking i veier ut av langtidsmottaket frem til utgangen av 2000. På lengre sik har de fleste ikke-langtidsmottakere en svært langvarig utreden av sosialhjelpen (2001-2003), og fortsatt langtidsmottakere har en nær like sterk tendens til å forbli langtidsmottakere. Langvarig sysselsetting viser seg å være en viktig kilde for å unngå langtidsmottak i samme periode.

Oversikt over utvalget av langtidsmottakere

I kapittel 3 blir det gitt en nærmere beskrivelse av hvordan utvalget fordeler seg etter om de har suksess og kommer seg ut av langtidsmottaket eller om de fortsetter med langtidsmottak i 2000. Innledningsvis fokuseres det på fortsatt langtidsmottakere som utgjør drøyt to av fem personer i utvalget. Menn har en sterk representasjon og kvinner en svak. Av disse har nesten tre av fem kontinuerende langtidsmottak inn i 2000, mens de øvrige starter nye langtidsmottak. Deretter beskrives bakgrunnskjennetegn per 31.12.1999. Sammenlignet med utvalget er menn i gruppen som fortsatt har langtidsmottak også her sterkest representert. Gruppen har en betydelig andel eldre, dette gjelder særlig for kvinnene. Sterk er også representasjonen av enker/enkemenn, og til en viss grad gifte. De fleste er bosatt i tettbygde strøk, og sammenlignet med utvalget er Rogaland, Oslo og Østfold sterkest representert. Fordelt etter innvandrerkategori er det en overvekt av førstegenerasjonsinnvandrere, og personer med bakgrunn fra Øst-Europa, Afrika og Asia. Det finnes flere fortsatt langtidsmottakere blant de med lavest utdanningsnivå. Av dette kan gruppen ikke-langtidsmottakere, sammenlignet med utvalget, karakteriseres som dominert av kvinner. De er gjerne unge, og ofte skilte eller separerte. De fleste er bosatt i spredtbygde strøk, gjerne i de nordligste fylkene. Foruten førstegenerasjonsinnvandrere er alle innvandrerkategoriene sterkt representert, og det er en særlig grad av personer med bakgrunn fra Oceania, Nord-Amerika og Norden. Det finnes flere ikke-langtidsmottakere med videregående og universitet/høyskole som høyeste utdanning, enn med lavere utdanningsnivå.

Hendelser i etterkant av langtidsmottaket

I kapittel 4 gis en totaloversikt over hvilke hendelser utvalget og gruppene fortsatt langtidsmottakere og ikke-langtidsmottakere har vært innom i resultatperioden. Funnene viser at arbeidsmarkedsrelaterte aktiviteter har størst betydning, og blant disse ordningene regnes arbeidssøking, sysselsetting og utdanning. Det er arbeidssøkerstatusen som skiller seg ut som mest utbredt, men blant ikke-langtidsmottakere er ikke tendensen så dominerende. Deretter følger sysselsetting, en aktivitet som i særlig grad er sentral blant ikke-langtidsmottakere. Av de sykdomsrelaterte stønadene er det uførepensjonen som har størst betydning, og plasserer seg samlet for utvalget som tredje hyppigste aktivitet tett fulgt av utdanning. Et flertall av uførepensjonistene og personene under utdanning befinner seg i gruppen som har suksess. Dernest følger medisinsk rehabilitering, hvor mottakerne fordeler seg like på de to gruppene. Det er verdt å merke at medisinsk rehabilitering utgjør den tredje vanligste aktiviteten blant gruppen fortsatt langtidsmottakere. De siste aktivitetene som kommenteres er mottakere av enslige forsørgerstønader (overgangsstønad, stønad til barnetilsyn og utdanningsstønad). Nesten alle mottakerne finner vi i gruppen av ikke-langtidsmottakere.

Det er en generell mannsdominans innen de fleste aktivitetene, med unntak av de typiske kvinneytelsene (stønader til enslige forsørgere). Tendensen gjelder for utvalget og for begge gruppene. Tar vi hensyn til den skjeve kjønnsfordelingen er det imidlertid en høyere andel av kvinnene som mottar uførepensjon, er under utdanning og mottar rehabiliteringspenger enn blant mennene. Tendensen gjelder for utvalget og for gruppen av ikke-langtidsmottakere, men for den nevnte gruppen er andelene for menn og for kvinner like når det gjelder arbeidssøking og sysselsetting. Blant de som fortsatt er langtidsmottakere er det høyere andeler av menn som er arbeidssøkere og sysselsatt, mens det for de andre aktivitetene er små kjønnsforskjeller.

Sammenligner vi hver av gruppene sine aktiviteter med aktivitetene i utvalget, avdekkes følgende. I gruppen fortsatt langtidsmottakere er det en overrepresentasjon av personer på medisinsk rehabilitering og av arbeidssøkere, og en underrepresentasjon av de øvrige aktivitetene som kommenteres. Følgelig er tendensen motsatt for gruppen ikke-langtidsmottakere, hvor representasjonen av enslige forsørgere er spesielt sterk. Uførepensjonister, personer under utdanning og sysselsatte har også en sterk representasjon.

Oversikten over parvise kombinasjoner av de viktigste hendelsene for gruppen som trer ut av langtidsmottaket i resultatperioden viser at det er mest vanlig å kombinere arbeidssøkerstatus med sysselsetting. To av tre arbeidssøkere har vært sysselsatt i perioden som undersøkes, og nesten tre av

fire sysselsatte har hatt status som arbeidssøker. Personer under utdanning har også en betydelig relasjon til hendelser knyttet til arbeidsmarkedet. De to sykdomsrelaterte stønadene har et ulikt mønster, hvor det blant uførepensjonistene er liten grad av kombinasjon med andre aktiviteter. Personer på medisinsk rehabilitering har en viss relasjon til arbeidsmarkedsaktiviteter. Enslige forsørgere som mottar overgangsstønad eller stønad til barnetilsyn kombinerer i stor grad med andre aktiviteter. Nesten samtlige med barnetilsyn har også mottatt overgangsstønad.

Mennene skiller seg lite fra den generelle beskrivelsen, men de har noe høyere andeler i forhold til å kombinere ulike aktiviteter med arbeidsmarkedsstatus og sysselsetting. Motsatt gjelder for kvinnene. Kvinnene har på den annen side høyere andeler i forhold til å kombinere med overgangsstønad og stønad til barnetilsyn. Det samme er tilfelle for de ulike aktivitetene og kombinasjon med utdanning og medisinsk rehabilitering.

Forholdet mellom ikke-langtidsmottak og arbeidsmarkedet

I kapittel 5 ser vi på hvilken sammensetning av hendelser ikke-langtidsmottakerne har i resultatperioden, for å studere grundigere de ulike veier ut av langtidsmottaket. Arbeidssøking og sysselsetting var de vanligste hendelser uansett periode og beskriver to ulike sider ved ikke-langtidsmottakernes forhold til arbeidsmarkedet. Medisinsk rehabilitering fremtrer imidlertid oftere i resultatperioden enn tidligere og beskriver en gruppe som har et vanskeligere forhold til arbeidsmarkedet, ofte kalt de langtidssyke. De som på denne måte deltar på arbeidsmarkedet er heretter kalt for arbeidsmarkedsgruppen.

Det undersøkes først hvem og hvor mange de er. Dernest kombineres de tre arbeidsrelaterte hendelsene i rekkefølge til de oftest forekomne hendelsesmønstre for deltakerne i arbeidsmarkedsgruppen. Tilslutt sammenlignes arbeidsmarkedsgruppen med de ikke-langtidsmottakere som falt utenfor alle tre hendelser.

De aller fleste ikke-langtidsmottakere har vært innom enten arbeidssøking, sysselsetting eller medisinsk rehabilitering i etterkant av langtidsmottaket. Mennene er generelt sett vesentlig eldre enn kvinnene som fordeler seg likt over og under 30 år i arbeidsmarkedsgruppen. Høyere alder er med andre ord en mindre positiv egenskap på arbeidsmarkedet.

Rekkefølgen på de ulike hendelser viser at sysselsetting er en langt viktigere faktor enn tidligere antatt. De enkeltstående hendelser fremstår som de vanligste veier ut av langtidsmottaket. Ett enkelt sysselsettingsforhold alene i resultatperioden fremtrer vesentlig oftere enn det ene tilfelle av arbeidssøking, som er det nest vanligste. Dette er noe man ikke skulle forvente ut fra den generelle forekomsten av arbeidssøking fremfor sysselsetting (jf. kapittel 4). Dernest forekommer ulike sammensetninger mellom sysselsetting og arbeidssøking som de vanligste hendelsesmønstre, før medisinsk rehabilitering alene beskriver det sjette mest vanlige hendelsesmønster. Det at medisinsk rehabilitering vanligvis ikke forekommer i sammenheng med enten arbeidssøking eller sysselsetting, understreker nettopp deres perifere forhold til arbeidsmarkedet.

Ulike kombinasjoner av sysselsetting og arbeidssøking er de mest vanlige mønstre, bare noen enkelte plasser brytes mønsteret av medisinsk rehabilitering. Svært ofte står sysselsettingen som det siste tilfellet i rekken. Det er en vesentlig observasjon at siste hendelse er inntektsbringende, noe som igjen fremhever sysselsettingens betydning for mulige veier ut av langtidsmottaket.

Ikke-langtidsmottakere som falt utenfor arbeidsmarkedsgruppen, er for det meste innom uførepensjon. Dette gjelder i vesentlig større grad for mennene enn for kvinnene. Uføreandelen er her vesentlig høyere enn for de ikke-langtidsmottakere som fortsatt har en tilknytning til arbeidsmarkedet. Uførepensjonering eller fortsatt arbeidsmarkedsdeltakelse fremstår som to ulike veier ut av langtidsmottaket av sosialhjelp.

Langsiktig effekt for ikke-langtidsmottakere

I siste kapittel undersøkes hvorvidt uttredden av langtidsmottaket vedvarer over lengre tid, eller om resultatet like ofte er et tilbakefall til nye langtidsmottak. Den langsiktige effekten av uttredden måles i perioden 01.01.2001 til 31.12.2003. Sysselsettingsforholdet i samme periode er også vesentlig for å undersøke tilnytingen til arbeidsmarkedet.

Godt under halvparten av hele utvalget har hatt langtidsmottak også i perioden 2001-2003. Ganske mange har altså vært langtidsmottakere en eller flere ganger i løpet av et tidspenn på maksimalt syv år (1997-2003), og mennene er vesentlig mer utsatt for å være blant gjengangerne enn kvinnene.

Ser vi isolert på de som trådte ut av langtidsmottaket i 2000, så klarer denne gruppen å opprettholde suksessen over lengre tid. Bare i overkant en av fem ikke-langtidsmottakere har et tilbakefall til nye langtidsmottak i perioden 2001 til 2003. Fire av fem er altså konstant ute av langtidsmottaket i minimum fire år. Det er i mindre grad påfang av nye ikke-langtidsmottakere i 2001-2003 som var fortsatt langtidsmottakere. Suksess avler suksess og omvendt.

De fleste ikke-langtidsmottakere har med andre ord en svært så langvarig uttredden av sosialhjelpen, og langtidsmottakere har en nær like sterk tendens til å forbli langtidsmottakere.

De fleste sysselsatte i treårsperioden hadde også suksess i 2000. Tendensen er sterkere, til lengre sysselsettingen varer. Til lengre sysselsetting, til oftere kommer de sysselsatte fra ikke-langtidsmottakerne. De som ikke hadde suksess i 2000, sliter derimot oftere med kortvarige sysselsettingsforhold i etterkant.

Ser vi nærmere på forholdet mellom sysselsetting i etterkant og tilbakefall til nye langtidsmottak, finner vi at andelen med tilbakefall synker med økende lengde på sysselsettingen. Bare en av tre blant de med lengste sysselsettingsforhold opplever et tilbakefall i treårsperioden. De med kortest sysselsettingsvarighet har oftere gjeninntreden enn de ikke-yrkesaktive langtidsmottakere. Dette kan skyldes andre forhold enn tilknytning til arbeidsmarkedet for de ikke-yrkesaktive, noe som dessverre ikke har vært mulig å undersøke i denne analyse på grunn av datatilgangen. Langvarig sysselsetting er med andre ord en viktig kilde for å unngå langtidsmottak på lengre sikt.

1 Innledning

1.1 Bakgrunn og formål

Denne analysen er en oppfølging av analysen "**Langtidsmottakere av sosialhjelp 1997-1999. Veier inn og samtidige aktiviteter**" (Notat2004/89). Langtidsmottak av sosialhjelp er definert som sammenhengende mottak i seks måneder eller mer. I hovedtrekk viser studien at problemer i tilknytning til arbeidsmarkedet (yrkesaktivitet, arbeidsledighet og utdanning) spiller en betydelig rolle for veier inn i langtidsmottak, og hva de gjør under sosialhjelpen. Vi fant blant annet mange arbeidsledige, samtidig som få har mottatt dagpenger. Lite tyder på at trygdeytelser ikke strekker til. Langtidsmottakerne komme ikke i vesentlig grad fra en tidligere trygdetilværelse, og få har et samtidig mottak av sosialhjelp og trygd. Det er en overvekt av menn i utvalget, og målt over tid er mennene også mer avhengig av sosialhjelp enn kvinnene. Dette kan henge sammen med at menn ofte er hovedforsørgere, og de som oppsøker sosialkontoret. Det er arbeidssøkerstatusen som skiller seg ut som mest utbredt både i forkant og under langtidsmottaket, men manglende data for arbeidssøkere gjorde det vanskelig å gi et totalbilde av utviklingen i ettertid. Dette blir tatt opp i denne analysen. Funnene for år 2000 drar likevel i to retninger. Flere kommer seg ut i arbeidslivet gjennom en økning i andelen sysselsatte, nesten opp til samme nivå som i forkant av utvalgsperioden. Nedgangen i andelen som er under utdanning fortsetter også i etterkant. Det skjer samtidig en økning i andelen som mottar sykdomsrelaterte stønader (uførepensjon og medisinsk rehabilitering). Med andre ord peker funnene på at langtidsmottakere lettere rekrutteres over i sykdomsrelaterte stønader over tid.

Hovedfokus med denne analysen er å beskrive veier ut av langtidsmottak av økonomisk sosialhjelp, og hva de tidligere langtidsmottakerne gjør i etterkant (resultatstudie). Det undersøkes hvilke hendelser de enkelte personene har, fordelt på om de har suksess og kommer seg ut av langtidsmottaket eller om de fortsetter med langtidsmottak i 2000. Dette gjøres ved å undersøke arbeidsmarkedsstatus (arbeidssøking og sysselsetting), trygdeytelser (pensjoner, sykdomsrelaterte stønader og stønader til enslige forsørgere) og utdanning. Det foretas også en sammenligning av kjennetegn med de som fortsatt har et langtidsmottak. Deretter blir analysen begrenset til de som trer ut av langtidsmottaket og er i arbeidsfør alder, for å studere hvilket forhold de har til arbeidsmarkedet. Til slutt observerer vi hvordan det går med personene i et lengre perspektiv. Det gis en oversikt over hvor mange som er sysselsatt i perioden frem til 31.12.2003, og hvor mange som har nye langtidsmottak av sosialhjelp i 2001-2003.

Analysen er utført på oppdrag fra Sosial- og helsedirektoratet.

1.2 Omfang og datakilde

1.2.1 Omfang

Analysen omfatter i utgangspunktet alle personer som har mottatt sammenhengende sosialhjelp i seks måneder eller mer i perioden 1997-1999 (utvalgsperioden). Startdatoen på langtidsmottaket foreligger etter desember 1996.

Det er satt en betingelse om at personene i utvalget skal være bosatt i Norge per 31.12.1999, for å sikre samme utvalg i studien av hva langtidsmottakerne gjør i etterkant. Med andre ord ekskluderes de som utvandrer eller dør i utvalgsperioden. Dette impliserer ikke nødvendigvis at langtidsmottakerne i utvalget fortsatt er registrert som mottakere ved dette måletidspunktet (altså 31.12.1999).

Det er videre foretatt en aldersbegrensning på 16-74 år per 31.12.1999. Dette er konsekvent med arbeidsmarkedsstatistikken i SSB. 16-åringene ved utgangen av utvalgsperioden (31.12.1999) tilhører den yrkesaktive befolkningen. I analysens to siste kapitler er det gjort en ytterligere reduksjon til bare å omfatte den yrkesaktive befolkning (67 år og yngre) bosatt per 31.12.2000, med andre ord har vi ekskludert døde, utvandrede og alderspensjonister i løpet av 2000.

1.2.2 Datakilde

Analysen er gjennomført ved bruk av forløpsdata, det vil si hendelser registrert over kontinuerlig tid. Dataene er hentet fra FD-Trygd (Forløpsdatabasen-Trygd) i SSB. Utdanningsopplysninger er hentet fra NUDB (Nasjonal utdanningsdatabase), også det en forløpsdatabase i SSB.

1.2.3 Populasjon og utvalg

Analysen er basert på en fulltelling. I hovedsak er person analyseenhet, men visse metoder vil basere seg på forløpstilfelle som analyseenhet.

1.3 Begreper og kjennemerker

1.3.1 Definisjon av de viktigste begrepene

Sosialhjelpsmottaker: En person som mottar økonomisk sosialhjelp etter Lov om sosiale tjenester.

Langtidsmottaker: En person som mottar økonomisk sosialhjelp sammenhengende i seks måneder eller mer.

Ikke-langtidsmottaker: En person som har avsluttet et langtidsmottak av sosialhjelp og ikke på nytt mottatt sosialhjelp i sammenhengende seks måneder eller mer i perioden frem til 31.12.2000.

Fortsatt langtidsmottaker: En person som fortsetter langtidsmottaket av sosialhjelp inn i 2000 (seks måneder eller mer), eller har avsluttet et langtidsmottak men påbegynt et nytt i perioden frem til 31.12.2000.

Utvalgsperiode: Den perioden som langtidsmottaket er påbegynt, det vil si fra 01.01.1997 til 31.12.1999.

Sosialhjelpsperiode: I denne analysen gjelder dette de perioder en person sammenhengende mottar sosialhjelp i seks måneder eller mer.

Overlappsperiode: Den delen av sosialhjelpsperioden som overlapper med andre hendelser.

Resultatperiode: Fra siste langtidsmottak i utvalgsperioden og ut det etterfølgende året (frem til og med 31.12.2000).

Økonomisk sosialhjelp: En ytelse som gis til personer som ikke kan sørge for eget livsopphold gjennom arbeid. Ytelsen er behovsprøvd og midlertidig, og den enkelte kommune er ansvarlig for å tildele denne.

Medisinsk rehabilitering: En ytelse fra folketrygden som gis til personer for å sikre inntekten, og å kompensere for bestemte utgifter til bedring av arbeidsevnen og funksjonsevnen i dagliglivet som skyldes sykdom, skade eller lyte.

Uførepensjon: En ytelse fra folketrygden som gis til personer mellom 18-66 år (16-66 år før 01.01.1998) for å sikre inntektsgrunnlaget dersom de har fått sin inntektsevne eller arbeidsevne varig nedsatt på grunn av sykdom, skade eller lyte.

Avtalefestet pensjon (AFP): En frivillig tidligpensjonsordning for personer som har fylt 62 år og som arbeider innenfor områder der det er tariffavtaler og hvor AFP inngår i tariffavtalen.

Alderspensjon: En ytelse fra folketrygden som gis til personer som er 67 år og eldre for å sikre deres inntekt.

Pensjon til etterlatt ektefelle: En ytelse fra folketrygden som gis for sikre inntekt for gjenlevende ektefelle.

Pensjon til etterlatt barn: En ytelse fra folketrygden som gis for å sikre inntekt for barn når en av eller begge foreldrene er døde.

Foreløpig uførestønad: En ytelse fra folketrygden som gis til de personer som mister sitt inntektsgrunnlag allerede før de har fått en avgjørelse på sin søknad om uførepensjon.

Arbeidssøkere: Dette omfatter helt arbeidsledige og delvis sysselsatte arbeidssøkere, tiltaksdeltagere, yrkeshemmede på (spesielle) tiltak og andre yrkeshemmede (under utredning, i ventetid eller nye tilfeller). Dette er en registrert tilstand for personer som vil inn på arbeidsmarkedet, men ordningen omfatter ikke nødvendigvis økonomiske ytelser. I denne studien er det ikke tatt hensyn til hvilken type arbeidssøkerstatus personen er registrert på.

Ytelser til enslige forsørgere: Ytelser fra folketrygden som gis for å sikre inntekt for personer som har aleneomsorg for barn, og å gi disse midlertidig hjelp til selvhjelp slik at de kan bli i stand til å forsørge seg selv ved eget arbeid.

- *Overgangsstønad til enslig forsørgere:* En ytelse som gis til enslig mor eller far som midlertidig er ute av stand til å forsørge seg ved eget arbeid på grunn av omsorg for barn eller på grunn av nødvendig utdanning.

- *Barnetilsyn til enslige forsørgere:* En ytelse som gis til enslig mor eller far som må overlate nødvendig tilsyn med barn til andre på grunn av opplæring/utdanning eller arbeid utenfor hjemmet.

Sysselsatt/yrkesaktiv: Sysselsettingsdataene gir opplysninger om personenes viktigste arbeidsforhold til en hver tid.

1.3.2 Definisjon av de viktigste kjennemerkene

Som bakgrunnskjennetegn inngår variablene kjønn, alder, sivilstand, bosettingstetthet, innvandrerkategori, landbakgrunn og befolkningens høyeste utdanning. Det er kjørt separate tabeller for utvalget og for hele befolkningen der måletidspunktet har vært utgangen av utvalgsperioden (det vil si per 31.12.1999), og med krav om at personene skal ha vært bosatt i Norge på dette tidspunktet. Det er også gjort en alderbegrensning på 16-74 år. Nødvendige presiseringer av enkeltvariable følger.

Alder: Personens alder måles ved utgangen av perioden (per 31.12.1999). Det er videre foretatt en alderbegrensning på 16-74 år, en vanlig avgrensning i arbeidsmarkedsstatistikken i SSB (jf. dessuten presiseringen i punkt 1.2).

Sivilstand: Personens sivilstand er per 31.12.1999. Registrerte partnere, separerte partnere, skilte partnere og gjenlevende partnere er plassert sammen med tradisjonelle sivilstandskategorier for å ivareta personvernet. For eksempel er separerte partnere plassert under kategorien separerte.

Bosettingstetthet: Personens type bostedsstrøk, skilt mellom tettbygd og spredtbygd bosetting.
Innvandrerkategori: Viser om personen har innvandrerbakgrunn eller ikke.

Landbakgrunn: Viser eget, eventuelt mors eller fars utenlandske fødeland. Av personvern hensyn er landene gruppert i verdensdeler, eventuelt en noe finere geografisk inndeling der dette faller naturlig.

Utdanning: Personens høyeste fullførte utdanning per 01.10.1999. Opplysningene er hentet fra SSBs Nasjonal utdanningsdatabase (NUDB).

1.3.3 Metodiske begreper og definisjoner

Tilstand: Den type ordning en person er registrert inne på. For eksempel trygdeytelse, sysselsetting eller arbeidssøking. Fravær av en registrering kan også regnes som en tilstand, som for eksempel ikke-yrkesaktivitet.

Hendelse: Hendelser eller aktivitet er det som skjer i tilknytning til en tilstand, som tilgang på, endring av eller avgang fra denne tilstand.

Tilgang: Når en person kommer inn på en tilstand.

Avgang: Når en person går ut av en tilstand.

Løpende tilfelle: Et tilfelle hvor personen fortsatt er registrert i tilstanden på et gitt tidspunkt.

Overgang (fra/til): Når en person går over fra en tilstand til en annen (overgangsstudie). Det finnes to varianter av overganger. Den typiske er at forrige tilstand er avsluttet forut for den nye. Den andre muligheten er å fortsette med forrige tilstand inn i samtidig mottak av en ny. Det trenger ikke nødvendigvis å være en direkte overgang, det kan være et opphold mellom to tilstander.

Overlapp og sambruk: Når en person er registrert innen to eller flere tilstander samtidig. For eksempel at langtidsmottakeren av sosialhjelp også mottar med en trygdeytelse.

Varighet: Hvor lenge en person er inne på en tilstand (for eksempel varighet mellom tilgang og avgang eller varighet på overlappet).

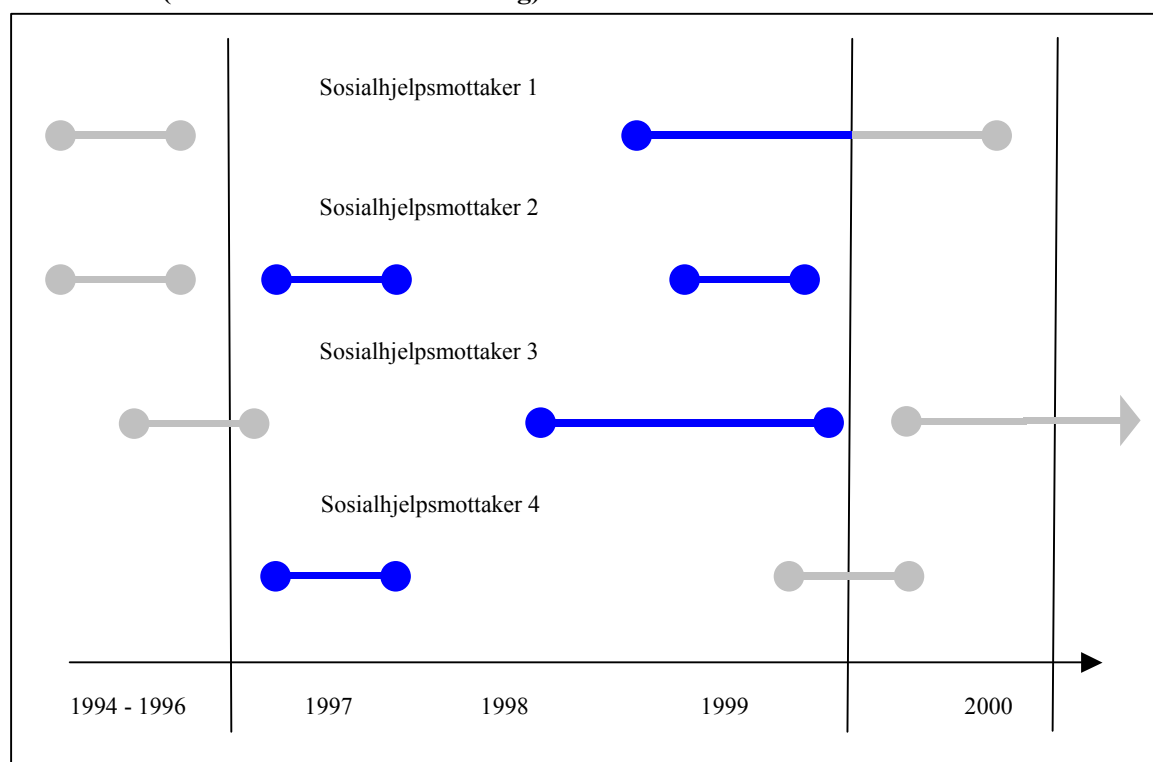
Resultatstudie: Studiet av tilstander i etterkant av langtidsmottak (jf. resultatperiode). For de som ikke har avsluttet et langtidsmottak i resultatperioden er dette begrenset til året 2000. For andre hendelser gjelder det imidlertid enten fra sist avsluttet langtidsmottak i utvalgsperioden eller fra og med 01.01.2000 for de som ikke avsluttet langtidsmottaket.

2 Metode

Det vil her fremvises hvordan utvalget og periodevalget i analysen er fastlagt.

I notat 2004/89 ble det undersøkt hvor mange som hadde påbegynt ett eller flere sammenhengende mottak av økonomisk sosialhjelp på seks måneder eller mer i perioden januar 1997 til desember 1999. Dette kravet impliserer at startdatoen på mottaket skal foreligge etter desember 1996. Definisjonen av langtidsmottak av sosialhjelp er tilsvarende som i rapporten "Arbeidsmarkedstiltak blant sosialhjelpsmottakere" av Grete Dahl på oppdrag fra den gang Arbeids- og administrasjonsdepartementet (Notat 2003/1). I tillegg ble det stilt en betingelse at langtidsmottakerne skulle være bosatt ved utgangen av perioden (31.12.1999) med en aldersbegrensning på 16-74 år i 1999. Disse kravene fastlegger utvalget som er analysert til 55 220 personer, og er det samme utvalget som er utgangspunktet for kapittel 3 og 4 i denne oppfølgingsstudien.

Figur 2.1: Periodebegrensning av utvalget i utvalgsperioden 1997-1999 og langtidsmottak i 2000 (tilbakefall eller kontinuering)

I figur 2.1 er de utvalgte forløpstilfellene mørklagt. I notat 2004/89 ble utvalgsperioden 1997-1999 også brukt til å analysere overlapp med andre hendelser som arbeidsmarkedstilknytning og trygdeytelser. Resultatperioden er avgrenset til å omfatte hendelser i etterkant av det sist avsluttede langtidsmottak og ut året 2000, eventuelt fra 01.01.2000 for de som ikke avslutter i utvalgsperioden.

Sammenhengende forløp i seks måneder eller mer tolkes og defineres som en betydelig avhengighet av sosialhjelp. I denne studien splittes utvalget etter om langtidsmottakerne fortsatt har langtidsmottak eller om de har hatt suksess og klart å tre ut av langtidsmottaket målt over lengre tid. I det siste tilfellet defineres personene som ikke-langtidsmottakere.

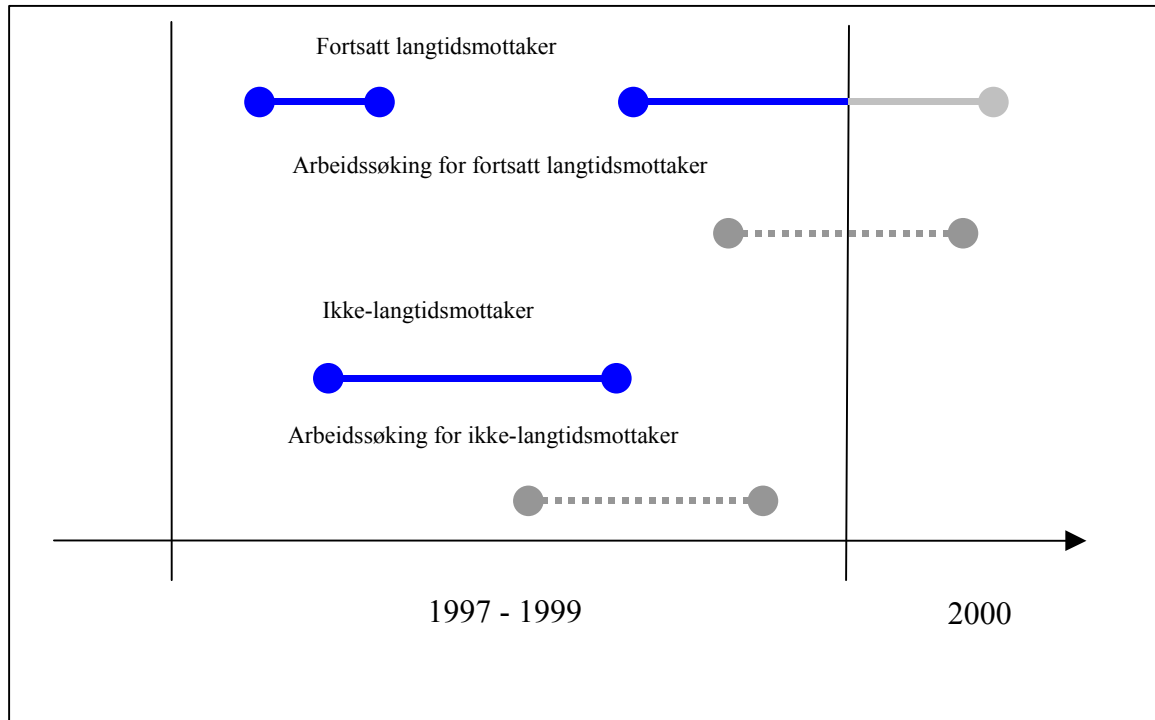
Måleperioden forlenges med ett år, til og med år 2000, for å sikre at alle gis en sjans til å tre ut. Dette impliserer at en person som i januar 2000 allerede har mottatt sammenhengende seks måneder sosialhjelp er definert som fortsatt langtidsmottaker. Dette kommer av at i forløpssammenheng har denne personen avsluttet et tidligere langtidsmottak en gang mellom 1997 og 1999, men påbegynt et

nytt langtidsmottak i august 1999 som altså ikke registreres som langtidsmottak før i 2000 (jf. sosialhjelpsmottaker 4 i figur 2.1). Den samme type av tilbakefall gjelder for alle som fordeler langtidsmottaket på tvers av årsskiftet 1999/2000. For eksempel tre pluss tre måneder før og etter, eller fire måneder pluss to.

Dersom en person i januar 2000 har hatt syv måneder eller mer sammenhengende mottak, regner vi dette som et kontinuerende langtidsmottak (jf. sosialhjelpsmottaker 1 i figur 2.1). Dette betyr at denne personen blir regnet som langtidsmottaker både i utvalgsperioden og i 2000, selv om det er det samme tilfelle som er utslagsgivende. Den siste varianten er de som avsluttet langtidsmottaket i utvalgsperioden, men som startet på nytt i 2000 (jf. sosialhjelpsmottaker 3 i figur 2.1). Alle som her er beskrevet, regnes som fortsatt langtidsmottakere. En person som har hatt sammenhengende mottak av sosialhjelp i seks måneder eller mer i 2000 defineres uansett som fortsatt langtidsmottaker.

Ikke-langtidsmottakere omfattes her av de personene som har avsluttet siste tilfelle av langtidsmottak i utvalgsperioden (1997-1999) og ikke påbegynt et sammenhengende langtidsmottak på seks måneder eller mer i løpet av 2000 (jf. sosialhjelpsmottaker 2 i figur 2.1). Ikke-langtidsmottakere er altså de som faller utenfor fortsatt langtidsmottak, se over. I kapittel 3 beskrives hvor mange som finnes i de ulike kategoriene og bakgrunnskjennetegn ved fortsatt langtidsmottakere/ikke-langtidsmottakere. Kapittel 4 gir en bruttooversikt over hvilke andre hendelser som forekommer i de to gruppene i etterkant av siste langtidsmottak i utvalgsperioden og ut året 2000. Andre hendelser kan riktignok ha startet før start på langtidsmottaket, men dersom de vedvarer i etterkant av avsluttet langtidsmottak er de talt med. Dersom andre hendelser derimot er avsluttet innen avslutning på langtidsmottaket, er de ekskludert. Dette fordi vi utelukkende er interessert i å studere hva som skjer i etterkant av langtidsmottaket. For gruppen av fortsatt langtidsmottakere, er hendelsene talt opp kun fra og med 01.01.2000. Det er også talt opp hvor mange som avslutter i 2000 (jf. sosialhjelpsmottaker 1 og 4 i figur 2.1), og hvor mange som fortsetter ut av perioden (jf. sosialhjelpsmottaker 4 i figur 2.1).

Figur 2.2: Hendelser for ikke-langtidsmottakere og fortsatt langtidsmottakere i resultatperioden

Som følge av definisjonsskillet på de som trer ut og de som blir igjen i langtidsmottaket, fastlegges andre hendelser i etterkant av langtidsmottaket på ulikt vis for de to grupper (jf. figur 2.2). For ikke-langtidsmottakerne, er det avgjørende at for eksempel arbeidssøking i etterkant tas med for hele perioden frem til og med 31.12.2000. Også arbeidssøking som er avsluttet før 2000 tas med, dersom arbeidssøkingen er avsluttet i etterkant av siste langtidsmottak. Dette vil også implisere at arbeidssøkingen kan ha startet langt tilbake i tid. For gruppen fortsatt langtidsmottakere i 2000, registreres alle andre hendelser dersom de forekommer i løpet av året. Det gjelder selv om hendelsen er avsluttet før langtidsmottaket avsluttes i 2000, og det gjelder også om hendelsen er på begynt før 2000.

I kapitlene 5 og 6 reduseres utvalget til de som fortsatt er bosatt og under 68 år ved utgangen av 2000. Dette er gjort for å kunne studere hendelser på arbeidsmarkedet for de som fortsatt er i arbeidsfør alder. I de to siste kapitlene er fokuset på ikke-langtidsmottakerne og hva de gjør i forhold til arbeidsmarkedet. I kapittel 5 studeres rekkefølgen på hendelsene arbeidssøking, sysselsetting og medisinsk rehabilitering. Hendelsene er sortert etter tilgangsdato på forløpstilfellet.

I kapittel 6 studeres den langsiktige effekten av uttreden av langtidsmottaket i 2000. Det viktigste er å vise tilknytningen til arbeidsmarkedet, hvor mange er sysselsatt en eller annen gang i perioden 01.01.2001 til 31.12.2003. I tillegg fremvises hvor mange av ikke-langtidsmottakerne fra 2000 som har tilbakefall til langtidsmottak i samme periode. Her er det vesentlig å påpeke at samme regler for langtidsmottak i 2000 gjelder for langtidsmottak fra og med 2000. En person som i januar 2001 har hatt sammenhengende langtidsmottak i seks måneder er først registrert som langtidsmottaker i 2001, ikke 2000.

Dette er det forløpsmetodiske utgangspunkt og hovedbegrunnelse for de valg og begrensninger som ligger til grunn for studien.

3 Oversikt over utvalget av langtidsmottakere

Analysen tar utgangspunkt i et utvalg bestående av personer med sosialhjelp i minst seks sammenhengende måneder i løpet av perioden 1997-1999. Denne perioden blir heretter omtalt som utvalgsperioden. Det stilles i tillegg som krav at personene i utvalget må være i aldersintervallet 16-74 år samt bosatt i Norge per 31.12.1999. Utvalget består av 55 220 langtidsmottakere.

Utvalget deles i to grupper etter hvordan det har gått med personene i etterkant, også kalt resultatperioden. Gruppen vi betegner som **fortsatt langtidsmottakere** starter etter siste langtidsmottak i utvalgsperioden nye langtidsmottak, eller de har kontinuerende langtidsmottak inn i 2000. Gruppen **ikke-langtidsmottakere** har avsluttet langtidsmottaket i utvalgsperioden og ikke påbegynt et nytt langtidsmottak i 2000.

Innledningsvis gis en oversikt over fordelingen mellom gruppene, og en nærmere beskrivelse av gruppen fortsatt langtidsmottakere. Til slutt beskrives bakgrunnskjennetegn for de to gruppene per 31.12.1999.

3.1 Fortsatt langtidsmottakere i etterkant

Det blir her rettet fokus mot gruppen fortsatt langtidsmottakere av sosialhjelp, hvor det gis en beskrivelse av langtidsmottak som finner sted i resultatperioden.

Tabell 3.1: Langtidsmottakere av sosialhjelp etter om de fortsatt er langtidsmottakere eller ikke og kjønn i resultatperioden.

	Antall personer			Prosent		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
Fortsatt langtidsmottaker	23 646	15 102	8 544	42,8	46,4	37,7
Ikke langtidsmottaker	31 574	17 441	14 133	57,2	53,6	62,3
Utvalget	55 220	32 543	22 677	100	100	100

Kilde: FD-Trygd, SSB

Av alle langtidsmottakere i analysen så fortsetter drøyt 23 600 personer med et langtidsmottak inn i 2000 eller starter et nytt langtidsmottak frem til 31.12.2000. Noen flere, omkring 31 500 personer, har avsluttet et langtidsmottak uten å starte et nytt i samme periode. For de som fortsatt er langtidsmottakere utgjør dette 43 prosent av utvalget, mot 57 prosent blant ikke-langtidsmottakerne. Sammenlignet med alle som har langtidsmottak i utvalgsperioden er det en overrepresentasjon av menn i gruppen fortsatt langtidsmottakere, 46 prosent mot totalen på 43 prosent. Av dette følger at kvinnene er overrepresentert blant de som ikke har nye langtidsmottak i resultatperioden.

Tabell 3.2: Kjønnsfordeling blant fortsatt langtidsmottakere og ikke-langtidsmottakere 16-74 år. 31.12.1999

	Antall personer		Prosent	
	Fortsatt langtidsmottaker	Ikke-langtidsmottaker	Fortsatt langtidsmottaker	Ikke-langtidsmottaker
Menn	15 102	17 441	63,9	55,2
Kvinner	8 544	14 133	36,1	44,8
Sum	23 646	31 574	100,0	100,0

Kilde: FD-Trygd, SSB

Ser vi på kjønnsfordelingen isolert for hver av de to gruppene, er nesten to av tre fortsatt langtidsmottakere menn. Noe mindre er forskjellen blant de som ikke har nye langtidsmottak, men det er også i denne gruppen et flertall av menn (55 prosent).

Tabell 3.3: Fortsatt langtidsmottakere etter om de har startet et nytt langtidsmottaket eller om langtidsmottaket kontinuerer inn i 2000 og kjønn.

	Antall personer			Prosent		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
Starter nytt langtidsmottak	9 853	6 256	3 597	41,7	41,4	42,1
Langtidsmottaket kontinuerer	13 793	8 846	4 947	58,3	58,6	57,9
Fortsatt langtidsmottaker	23 646	15 102	8 544	100	100	100

Kilde: FD-Trygd, SSB

Av de som fortsatt er langtidsmottakere har 42 prosent avsluttet siste langtidsmottak i utvalgsperioden for deretter å starte et nytt av minst seks måneders varighet frem til utgangen av 2000. De resterende 58 prosentene har kontinuerende langtidsmottak inn i 2000. Med kontinuerende mottak menes at siste langtidsmottak i utvalgsperioden ikke er avsluttet, men løper inn i 2000. Det er nesten ingen forskjell mellom menn og kvinner.

Tabell 3.4: Fortsatt langtidsmottakere etter om langtidsmottaket i løpet av 2000 avsluttes eller ikke før 01.01.2001 og kjønn.

	Antall personer			Prosent		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
Ikke avsluttet før 01.01.2001	10 413	6 800	3 613	44,0	45,0	42,3
Avsluttet før 01.01.2001	13 233	8 302	4 931	56,0	55,0	57,7
Sum	23 646	15 102	8 544	100	100	100

Kilde: FD-Trygd, SSB

Flertallet, 56 prosent, avslutter sitt langtidsmottak i løpet av 2000. Dette gjelder i større grad for kvinnene enn for mennene. Det er også mange personer med langtidsmottak som løper ut av 2000, det gjelder hele 44 prosent av de som fortsatt er langtidsmottakere. Disse mottakene kan enten kontinuere fra utvalgsperioden, eller de er påbegynt i løpet av 2000. Det er en høyere andel menn enn kvinner som har langtidsmottak som løper ut av 2000.

Tabell 3.5: Fortsatt langtidsmottakere etter antall tilfeller i løpet av 2000 og kjønn.

	Antall personer			Prosent		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
1 tilfelle	21 963	14 030	7 933	92,9	92,9	92,8
2 tilfeller	1 683	1 072	611	7,1	7,1	7,2
Sum	23 646	15 102	8 544	100	100	100

Kilde: FD-Trygd, SSB

Kun et fåtall personer som fortsatt er langtidsmottakere har flere enn ett langtidsmottak i løpet av 2000, 7 prosent. For å oppnå to tilfeller i løpet av 2000 må det første mottaket kontinuere inn i 2000, men avsluttet senest i mai 2000. Det andre langtidsmottaket må senest starte i juli 2000 for å bli regnet som et langtidsmottak av seks måneders varighet. Det er ingen kjønnsforskjeller å spore.

3.2 Bakgrunnskjennetegn blant fortsatt langtidsmottakere og ikke-langtidsmottakere

Som bakgrunnskjennetegn inngår kjønn, alder, sivilstand, bosettingstetthet, innvandrerkategori, landbakgrunn og befolkningens høyeste utdanning. Måletidspunktet er 31.12.1999, altså ved utgangen av utvalgsperioden for hver av de to gruppene. Det blir i tillegg beregnet andeler av hele utvalget på samme tidspunkt for å undersøke over- eller underrepresentasjon av enkelte kategorier. Tabellene som viser bakgrunnskjennetegnene for gruppen ikke-langtidsmottakere og utvalget presenteres i vedlegg A.

3.2.1 Alder

Tabell 3.6: Alder og kjønn blant fortsatt langtidsmottakere 16-74 år. 31.12.1999

	Antall personer			Prosent		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
16-30 år	8 379	5 245	3 134	35,4	34,7	36,7
31-45 år	9 804	6 664	3 140	41,5	44,1	36,8
46-66 år	4 863	2 918	1 945	20,6	19,3	22,8
67-74 år	600	275	325	2,5	1,8	3,8
Sum	23 646	15 102	8 544	100	100	100

Kilde: FD-Trygd, SSB

Mer enn tre av fire som fortsetter med langtidsmottak også etter utvalgsperioden er 45 år eller yngre, dette gjelder i noe større grad for menn enn kvinner. Det er flest menn i alderskategorien 31-45 år, mens kvinnene har like store andeler i de to yngste alderskategoriene. I gruppen som ikke har nye langtidsmottak etter utvalgsperioden er nesten fire av fem under 46 år, og andelene er høyere for kvinnene enn for mennene. Også her er det flest menn i kategorien 31-45 år, mens de fleste kvinnene er plassert i den yngste kategorien (16-30 år).

Tabell 3.7: Alder og kjønn blant fortsatt langtidsmottakere og ikke-langtidsmottakere i prosent av utvalget 16-74 år. 31.12.1999

	Fortsatt langtidsmottaker			Ikke-langtidsmottaker		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
16-30 år	40,0	46,0	32,9	60,0	54,0	67,1
31-45 år	44,5	47,4	39,4	55,5	52,6	60,6
46-66 år	43,4	44,2	42,2	56,6	55,8	57,8
67-74 år	59,4	59,8	59,1	40,6	40,2	40,9
Sum	42,8	46,4	37,7	57,2	53,6	62,3

Kilde: FD-Trygd, SSB

Ved å sammenligne gruppen fortsatt langtidsmottakere med hele utvalget avdekkes en overrepresentasjon av eldre (67-74 år), ved at kategorien viser 59 prosent mot totalsummen på 43 prosent. Mønsteret varierer noe mellom kjønnene. Kvinnene er overrepresentert i de tre eldste alderskategoriene (31-74 år), mens mennene er overrepresentert i aldersintervallene 31-45 år og 67-74 år. I gruppen som ikke har langtidsmottak er det en overrepresentasjon av personer i den yngste alderskategorien (16-30 år). Tendensen er den samme for kvinnene, mens mennene har en liten overrepresentasjon i alderskategoriene 16-30 år og 46-66 år.

3.2.2 Sivilstand

Registrerte partnere, separerte partnere, skilte partnere og gjenlevende partnere er inkludert i tabellene.

Tabell 3.8: Sivilstand og kjønn blant fortsatt langtidsmottakere 16-74 år. 31.12.1999

	Antall personer			Prosent		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
Ugift	13 186	9 054	4 132	55,8	60,0	48,4
Gift	3 828	2 916	912	16,2	19,3	10,7
Enke/enkemann	707	117	590	3,0	0,8	6,9
Skilt	4 450	2 252	2 198	18,8	14,9	25,7
Separert	1 472	761	711	6,2	5,0	8,3
Uoppgitt	3	2	1	0,0	0,0	0,0
Sum	23 646	15 102	8 544	100	100	100

Kilde: FD-Trygd, SSB

Av de som fortsatt har et langtidsmottak er over halvparten ugift, mens nesten en av fem er skilt. Bare 16 prosent av denne gruppen er gift. Mennene er i større grad enn kvinnene ugifte eller gifte, kvinnene på den andre siden er i større grad skilt, separert eller enker. Totalbildet for ikke-langtidsmottakerne er

ganske likt det som er beskrevet for den andre gruppen, men kjønnsforskjellene er mindre blant de ugifte.

Tabell 3.9: Sivilstand og kjønn blant fortsatt langtidsmottakere og ikke-langtidsmottakere i prosent av utvalget 16-74 år. 31.12.1999

	Fortsatt langtidsmottaker			Ikke-langtidsmottaker		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
Ugift	42,8	47,0	35,7	57,2	53,0	64,3
Gift	44,9	47,0	39,1	55,1	53,0	60,9
Enke/enkemann	59,9	56,8	60,5	40,1	43,2	39,5
Skilt	40,4	43,7	37,6	59,6	56,3	62,4
Separert	40,4	44,8	36,6	59,6	55,2	63,4
Uoppgitt	18,8	25,0	12,5	81,3	75,0	87,5
Sum	42,8	46,4	37,7	57,2	53,6	62,3

Kilde: FD-Trygd, SSB

Sammenligningen av gruppen som fortsatt er langtidsmottakere med utvalget viser at enker/enkemenn her er sterkt representert, til en viss grad gjelder også dette de gifte. Et tilsvarende mønster gjelder for både menn og kvinner. Av dette følger en særlig overrepresentasjon av skilte og separerte blant de som ikke lenger er langtidsmottakere, og en underrepresentasjon av enker/enkemenn.

3.2.3 Bosettingstetthet

Tabell 3.10: Tett eller spredt bosetting fordelt etter fylke for fortsatt langtidsmottakere 16-74 år. 31.12.1999

	Antall personer				Prosent			
	Total	Spredt	Tettbygd	Uoppgitt	Total	Spredt	Tettbygd	Uoppgitt
Østfold	1 803	148	1 578	77	100	8,2	87,5	4,3
Akershus	1 732	205	1 447	80	100	11,8	83,5	4,6
Oslo	4 548	57	4 280	211	100	1,3	94,1	4,6
Hedmark	980	284	599	97	100	29,0	61,1	9,9
Oppland	883	252	570	61	100	28,5	64,6	6,9
Buskerud	978	119	758	101	100	12,2	77,5	10,3
Vestfold	1 242	151	1 031	60	100	12,2	83,0	4,8
Telemark	1 247	170	1 011	66	100	13,6	81,1	5,3
Aust-Agder	494	99	348	47	100	20,0	70,4	9,5
Vest-Agder	767	71	633	63	100	9,3	82,5	8,2
Rogaland	1 720	155	1 333	232	100	9,0	77,5	13,5
Hordaland	2 482	252	2 080	150	100	10,2	83,8	6,0
Sogn og Fjordane	303	86	185	32	100	28,4	61,1	10,6
Møre og Romsdal	750	108	579	63	100	14,4	77,2	8,4
Sør-Trøndelag	1 281	141	1 044	96	100	11,0	81,5	7,5
Nord-Trøndelag	506	101	351	54	100	20,0	69,4	10,7
Nordland	1 059	219	734	106	100	20,7	69,3	10,0
Troms	512	111	349	52	100	21,7	68,2	10,2
Finmark	359	89	257	13	100	24,8	71,6	3,6
Uoppgitt	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum	23 646	2 818	19 167	1 661	100	11,9	81,1	7,0

Kilde: FD-Trygd, SSB

Fire av fem i gruppen fortsatt langtidsmottakere er bosatt i tettbygde strøk. Fylker med de høyeste spredtbygdandelene er fylker der spredt bosetting er et typisk trekk. Det er en ikke helt ubetydelig uoppgittandel. Et tilsvarende mønster har også gruppen av ikke-langtidsmottakere, men her bor bare tre av fire i tettbygde strøk. Uoppgittandelen er noe mindre i denne gruppen.

Tabell 3.11: Bosetting fordelt etter fylke blant fortsatt langtidsmottakere og ikke-langtidsmottakere i prosent av utvalget 16-74 år. 31.12.1999

	Fortsatt langtidsmottakere				Ikke-langtidsmottakere			
	Total	Spredt	Tettbygd	Uoppgitt	Total	Spredt	Tettbygd	Uoppgitt
Østfold	46,2	41,1	46,2	60,6	53,8	58,9	53,8	39,4
Akershus	43,1	45,5	42,5	50,0	56,9	54,5	57,5	50,0
Oslo	45,7	50,9	44,9	65,5	54,3	49,1	55,1	34,5
Hedmark	41,2	35,9	42,8	50,5	58,8	64,1	57,2	49,5
Oppland	41,0	35,7	43,0	49,6	59,0	64,3	57,0	50,4
Buskerud	41,8	34,6	42,2	50,0	58,2	65,4	57,8	50,0
Vestfold	41,4	42,5	40,5	57,1	58,6	57,5	59,5	42,9
Telemark	44,7	39,0	45,1	58,4	55,3	61,0	54,9	41,6
Aust-Agder	37,7	35,5	38,2	39,5	62,3	64,5	61,8	60,5
Vest-Agder	42,0	35,3	42,2	50,8	58,0	64,7	57,8	49,2
Rogaland	46,2	46,0	45,2	52,6	53,8	54,0	54,8	47,4
Hordaland	44,0	36,7	44,6	52,3	56,0	63,3	55,4	47,7
Sogn og Fjordane	42,4	40,8	42,1	49,2	57,6	59,2	57,9	50,8
Møre og Romsdal	37,1	27,5	38,4	51,6	62,9	72,5	61,6	48,4
Sør-Trøndelag	42,8	31,8	44,0	55,2	57,2	68,2	56,0	44,8
Nord-Trøndelag	43,0	32,7	45,7	54,0	57,0	67,3	54,3	46,0
Nordland	38,9	33,7	39,9	45,3	61,1	66,3	60,1	54,7
Troms	33,0	30,9	31,8	54,7	67,0	69,1	68,2	45,3
Finmark	36,3	33,6	36,7	52,0	63,7	66,4	63,3	48,0
Uoppgitt	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum	42,8	36,7	43,2	53,1	57,2	63,3	56,8	46,9

Kilde: FD-Trygd, SSB

Sammenlignet med utvalget er det en liten overrepresentasjon av bosatte i tettbyde strøk i gruppen som fortsatt er langtidsmottakere. Rogaland, Østfold og Oslo er fylkene med den sterkeste representasjonen, mens personer bosatt i Troms og Finmark er svakest representert. Blant bosatte i spredtbygde strøk skiller Oslo seg ut fra de andre fylkene gjennom en overrepresentasjon, men disse utgjør ikke mange personer. Også Rogaland og Akershus er sterkt representert, motsatsen er Møre og Romsdal. Bosatte i tettbygde strøk avspeiler fordelingen i hele utvalget.

Gruppen ikke-langtidsmottakere har, sammenlignet med utvalget, en sterk representasjon av personer fra de tre nordligste fylkene samt Aust-Agder og Møre og Romsdal. Videre er det en overrepresentasjon av bosatte i spredtbygde strøk, særlig fra Møre og Romsdal samt alle fylkene fra Sør-Trøndelag og nordover.

3.2.4 Innvandrerkategori

Tabell 3.12: Innvandrerkategori og kjønn blant fortsatt langtidsmottakere 16-74 år. 31.12.1999

	Antall personer			Prosent		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
Uten innvandrerbakgrunn	15 174	9 453	5 721	64,2	62,6	67,0
Førstegenerasjonsinnvandrere	7 428	4 992	2 436	31,4	33,1	28,5
Født i Norge av to utenlandsfødte foreldre	59	33	26	0,2	0,2	0,3
Utenlandsadoptert	60	30	30	0,3	0,2	0,4
Utenlandsfødt med en norsk foreldre	184	118	66	0,8	0,8	0,8
Norskfødt med en utenlandsfødt forelder	671	436	235	2,8	2,9	2,8
Født i utlandet av norskfødte foreldre	64	39	25	0,3	0,3	0,3
Uoppgitt	6	1	5	0,0	0,0	0,1
Sum	23 646	15 102	8 544	100	100	100

Kilde: FD-Trygd, SSB

Nesten to av tre i gruppen fortsatt langtidsmottakere er uten innvandrerbakgrunn, og den øvrige andelen er i all hovedsak førstegenerasjonsinnvandrere. Kvinnene har en noe høyere representasjon av ikke-innvandrerbakgrunn enn mennene (67 prosent mot 62), mens tendensen er motsatt for førstegenerasjonsinnvandrerne (29 prosent mot 33). For gruppen som ikke lenger mottar sosialhjelp av

lang varighet er andelen uten innvandrerbakgrunn noe høyere, disse utgjør nesten tre av fire. Videre blir kjønnsforskjellene i denne gruppen enda tydeligere.

Tabell 3.13: Innvandrerkategori og kjønn blant fortsatt langtidsmottakere og ikke-langtidsmottakere i prosent av utvalget 16-74 år. 31.12.1999

	Fortsatt langtidsmottaker			Ikke-langtidsmottaker		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
Uten innvandrerbakgrunn	40,3	45,2	34,2	59,7	54,8	65,8
Førstegenerasjonsinnvandrere	49,8	49,4	50,7	50,2	50,6	49,3
Født i Norge av to utenlandsfødte foreldre	36,4	35,9	37,1	63,6	64,1	62,9
Utenlandsadoptert	41,7	42,9	40,5	58,3	57,1	59,5
Utenlandsfødt med en norsk forelder	41,0	47,4	33,0	59,0	52,6	67,0
Norskfødt med en utenlandsfødt forelder	40,0	44,6	33,7	60,0	55,4	66,3
Født i utlandet av norskfødte foreldre	32,7	38,2	26,6	67,3	61,8	73,4
Uoppgitt	14,0	5,0	21,7	86,0	95,0	78,3
Sum	42,8	46,4	37,7	57,2	53,6	62,3

Kilde: FD-Trygd, SSB

I gruppen som fortsatt er langtidsmottakere er det bare førstegenerasjonsinnvandrerne som er overrepresentert sammenlignet med hele utvalget, dette gjelder i større grad for kvinnene. Videre er det en sterk underrepresentasjon av personer født i Norge av to utenlandsfødte foreldre og personer født i utlandet av norskfødte foreldre. I gruppen som ikke lenger er langtidsmottakere er følgelig alle kategoriene foruten førstegenerasjonsinnvandrerne overrepresentert. Det er en sterk representasjon av menn født i Norge av to utenlandsfødte foreldre og menn født i utlandet av norskfødte foreldre. Det er også en sterk representasjon av kvinner født i utlandet hvor en eller begge foreldrene er norskfødte, og en svak representasjon av førstegenerasjonskvinner.

3.2.5 Landbakgrunn

Tabell 3.14: Landbakgrunn og kjønn blant fortsatt langtidsmottakere 16-74 år. 31.12.1999

	Antall personer			Prosent		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
Norge	15 174	9453	5721	64,2	62,6	67,0
Norden	611	387	224	2,6	2,6	2,6
Vest-Europa	425	274	151	1,8	1,8	1,8
Europa for øvrig	1 817	1 052	765	7,7	7,0	9,0
Afrika	1 751	1 170	581	7,4	7,7	6,8
Asia (inkl. Tyrkia)	3 524	2 575	949	14,9	17,1	11,1
Nord-Amerika (USA, Canada)	110	70	40	0,5	0,5	0,5
Mellom-Amerika (inkl. Mexico)	28	12	16	0,1	0,1	0,2
Sør-Amerika	186	100	86	0,8	0,7	1,0
Oceania	14	8	6	0,1	0,1	0,1
Uoppgitt	6	1	5	0,0	0,0	0,1
Sum	23 646	15 102	8 544	100	100	100

Kilde: FD-Trygd, SSB

Nesten to av tre som fortsatt er langtidsmottakere har norsk bakgrunn, mens drøyt en av ti har bakgrunn fra Asia. Kvinnene med norsk bakgrunn utgjør en større andel enn norske menn, mens tendensen er motsatt for de med asiatisk bakgrunn. Funnene i gruppen som ikke lenger er langtidsmottakere avviker lite fra dette, men andelen som har norsk bakgrunn er noe høyere. Den høye andelen av norske kvinner skiller seg klart ut blant disse, de utgjør nesten åtte av ti.

Tabell 3.15: Landbakgrunn og kjønn blant fortsatt langtidsmottakere og ikke-langtidsmottakere i prosent av utvalget 16-74 år. 31.12.1999

	Fortsatt langtidsmottaker			Ikke-langtidsmottaker		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
Norge	40,3	45,2	34,2	59,7	54,8	65,8
Norden	39,7	43,0	35,0	60,3	57,0	65,0
Vest-Europa	43,0	46,4	38,0	57,0	53,6	62,0
Europa for øvrig	50,2	47,5	54,4	49,8	52,5	45,6
Afrika	51,5	50,8	52,7	48,5	49,2	47,3
Asia (inkl. Tyrkia)	50,0	50,6	48,4	50,0	49,4	51,6
Nord-Amerika (USA, Canada)	36,1	40,5	30,3	63,9	59,5	69,7
Mellom-Amerika (inkl. Mexico)	28,9	26,1	31,4	71,1	73,9	68,6
Sør-Amerika	37,6	38,3	36,8	62,4	61,7	63,2
Oceania	34,1	38,1	30,0	65,9	61,9	70,0
Uoppgitt	13,6	4,8	21,7	86,4	95,2	78,3
Sum	42,8	46,4	37,7	57,2	53,6	62,3

Kilde: FD-Trygd, SSB

Sammenlignet med utvalget er det en relativt sterk overrepresentasjon av personer med bakgrunn fra Øst-Europa, Afrika og Asia blant de som fortsatt er langtidsmottakere, samtidig som personer med bakgrunn fra Mellom-Amerika er sterkt underrepresentert. Dette mønsteret gjelder både for menn og kvinner. Motsatt tendens gjelder for gruppen ikke-langtidsmottakere.

3.2.6 Utdanning

Tabell 3.16: Utdanningsnivå og kjønn blant fortsatt langtidsmottakere 16-74 år. 01.10.1999

	Antall personer			Prosent		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
Opp til ungdomsskolenivå	6 969	4 215	2 754	29,6	28,0	32,3
Videregående skolenivå (10-12 år)	12 806	8 327	4 479	54,3	55,3	52,6
Universitet/høgskolenivå (>12 år)	1 437	1 052	385	6,1	7,0	4,5
Uoppgitt	2 359	1 463	896	10,0	9,7	10,5
Sum	23 571	15 057	8 514	100	100	100

Kilde: NUDB og FD-Trygd, SSB

Ikke alle er registrert med en utdanning, derfor er utvalget og de to gruppene noe redusert. Antakelig gjelder dette først og fremst innvandrere. Drøyt halvparten av de som fortsatt er langtidsmottakere, og registrert med en utdanning, har videregående skole som høyeste utdanning. Dette gjelder både menn og kvinner. Det er en lav andel med høy utdanning, der noen flere menn er representert. En tilsvarende fordeling avdekkes blant ikke-langtidsmottakerne. Andelen er noe høyere for de med videregående skole som høyeste utdanning, og noe lavere for de med ungdomsskole som høyeste utdanning. Selv blant de som er registrert med en utdanning er det en høy uoppgittandel, dette viser seg i noe større grad i gruppen fortsatt langtidsmottakere.

Tabell 3.17: Utdanningsnivå og kjønn blant fortsatt langtidsmottakere og ikke-langtidsmottakere i prosent av utvalget 16-74 år. 01.10.1999

	Fortsatt langtidsmottaker			Ikke-langtidsmottaker		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
Opp til ungdomsskolenivå	47,7	51,8	42,6	52,3	48,2	57,4
Videregående skolenivå (10-12 år)	39,1	43,2	33,3	60,9	56,8	66,7
Universitet/høgskolenivå (>12 år)	40,2	43,9	32,6	59,8	56,1	67,4
Uoppgitt	57,6	56,4	59,7	42,4	43,6	40,3
Sum	42,9	46,5	37,7	57,1	53,5	62,3

Kilde: NUDB og FD-Trygd, SSB

Sammenlignet med utvalget er de som fortsatt har et langtidsmottak overrepresentert blant de med det lavest utdanningsnivået. Dette gjelder begge kjønn. Representasjonen er følgende sterk blant de som har videregående og universitet/høgskole som høyeste utdanning i gruppen ikke-langtidsmottakere.

4 Hendelser i etterkant av langtidsmottaket

Dette kapitlet vil gi en totaloversikt over hvilke tilstander utvalget har vært innom i resultatperioden, samt en fordeling mellom fortsatt langtidsmottakere og ikke-langtidsmottakere. Metodikken krever at ulike kriterier ligger til grunn for å skille mellom hendelser for hver av gruppene. For gruppen ikke-langtidsmottakere gjelder hendelser i etterkant av siste avsluttede langtidsmottak i utvalgsperioden og frem til 31.12.2000. For gruppen fortsatt langtidsmottakere gjelder alle hendelser i løpet av år 2000. Det er i de følgende tabellene ikke tatt hensyn til antall tilfeller den enkelte person har innen hver ordning eller varigheten på tilfellene. En person kan også ligge innenfor mer enn en av ordningene. Sosialhjelp er ikke inkludert i denne tabellen. Hendelsene kan kontinuere fra utvalgsperioden eller være påbegynt i etterkant.

Kategorien arbeidssøkere omfatter både ordinære arbeidssøkere og yrkeshemmede personer, men det er i denne analysen ikke mulig å inkludere mottakere av dagpenger grunnet datamaterialets karakter.

4.1 Hendelser i etterkant av langtidsmottaket for hele utvalget

Følgende tabell gir en totaloversikt over hvilke hendelser utvalget har vært innom i resultatperioden. Hendelsene er presentert etter hyppighet, hvor aktiviteten som har hatt størst betydning står først.

Tabell 4.1: Hendelser i etterkant av siste langtidsmottak av sosialhjelp i utvalgsperioden og frem til 31.12.2000 for hele utvalget.

	Total	Menn	Kvinner	Mannsandel	Prosent av utvalget	Prosent av alle menn	Prosent av alle kvinner
Arbeidssøker	34 601	21 884	12 717	63,2	62,7	67,2	56,1
Sysselsatt	26 148	16 144	10 004	61,7	47,4	49,6	44,1
Uførepensjon	10 373	5 767	4 606	55,6	18,8	17,7	20,3
Under utdanning	9 733	5 411	4 322	55,6	17,6	16,6	19,1
Medisinsk rehabilitering	7 122	3 916	3 206	55,0	12,9	12,0	14,1
Overgangsstønad	4 647	191	4 456	4,1	8,4	0,6	19,6
Barnetilsyn	2 641	108	2 533	4,1	4,8	0,3	11,2
Utdanningsstønad	1 295	25	1 270	1,9	2,3	0,1	5,6
Alderspensjon	790	364	426	46,1	1,4	1,1	1,9
Foreløpig uførestønad	567	322	245	56,8	1,0	1,0	1,1
Pensjon til etterlatt ektefelle	288	47	241	16,3	0,5	0,1	1,1
Personer i utvalget	55 220	32 543	22 677	58,9			

Kilde: FD-Trygd og NUDB, SSB

Tabellen viser at arbeidsrelaterte aktiviteter har stor betydning i etterkant. Hele 63 prosent av utvalget har vært arbeidssøkende, og 47 prosent har vært sysselsatt en eller flere ganger i samme periode. Det at hele 34 600 personer er registrert som arbeidssøkende peker på at mange sliter med å komme inn på arbeidsmarkedet. Det er ikke mulig å gi en eksakt oversikt over hvem av disse som har rett til dagpenger, grunnet mangler i datamaterialet. Omkring 26 100 personer har vært sysselsatt, og drøyt 9 700 personer har vært under utdanning (18 prosent av utvalget).

Tallene peker på at manglende tilknytning til arbeidslivet i stor grad preger personene i utvalget også i etterkant, men også en betydelig andel er inne i arbeidsmarkedet. Sammenlignet med de to nevnte aktivitetene spiller sykdomsrelaterte ytelser en mindre rolle. Omkring 10 300 mottar uførepensjon, noe som utgjør nesten 19 prosent av utvalget. Noen færre, 7 100, er mottakere av rehabiliteringspenger (13 prosent). Av de tre folketrygdytelsene som utbetales til enslige forsørgere er det overgangsstønaden som flest mottar, omkring 4 600 personer (åtte prosent). Noen færre mottar stønad til barnetilsyn og utdanningsstønad, 2 600 personer og 1 300 personer. Andre trygdeytelser er av liten betydning, hvor tallene for alderspensjon, foreløpig uførestønad og pensjon til etterlatte ektefeller er så lave at de ikke

kommenteres. Barnepensjonistene og de avtalefestede pensjonistene, både i offentlig og i privat ordning, er for få til at tallene kan oppgis.

Det er en generell mannsdominans innen de fleste aktivitetene i etterkant, med unntak av de typiske kvinneytelsene (stønader til enslige forsørgere) hvor på det meste fire prosent er menn.

Kjønnsfordelingen innenfor de to største ordningene viser at både blant arbeidssøkere og blant de sysselsatte så er tre av fem menn. Blant uførepensjonistene, de under utdanning og personene på medisinsk rehabilitering er det et knapt flertall av menn.

Tar vi hensyn til den skjeve fordelingen av menn og kvinner i utvalget, er det en høyere andel av kvinnene som mottar uførepensjon, er under utdanning og mottar rehabiliteringspenger enn blant mennene. Henholdsvis 20 prosent mot 18 blant uførepensjonistene, 19 prosent mot 18 for de under utdanning og 14 prosent mot 12 for de på rehabilitering.

I et forsøk på å nyansere bildet har vi skilt mellom de som har suksess eller ikke i forhold til videre langtidsmottak av sosialhjelp. De neste tabellene viser en fordeling for de to gruppene som andeler av utvalget.

4.2 Hendelser for gruppen ikke-langtidsmottakere

Neste tabell gir en totaloversikt over hvilke aktiviteter gruppen som ikke lenger er langtidsmottakere har vært inne på i etterkant av siste langtidsmottak i utvalgsperioden og frem til 31.12.2000.

Hendelsene kan kontinuere fra utvalgsperioden eller være påbegynt i etterkant.

Tabell 4.2: Hendelser i etterkant av siste langtidsmottak av sosialhjelp i utvalgsperioden og frem til 31.12.2000 for ikke-langtidsmottakere.

	Total	Menn	Kvinner	Mannsandel	Prosent av utvalget	Prosent av alle menn	Prosent av alle kvinner
Arbeidssøker	18 827	11 088	7 739	58,9	34,1	34,1	34,1
Sysselsatt	17 357	10 167	7 190	58,6	31,4	31,2	31,7
Uførepensjon	7 215	3 917	3 298	54,3	13,1	12,0	14,5
Under utdanning	6 439	3 310	3 129	51,4	11,7	10,2	13,8
Medisinsk rehabilitering	3 551	1 860	1 691	52,4	6,4	5,7	7,5
Overgangsstønad	3 715	144	3 571	3,9	6,7	0,4	15,7
Barnetilsyn	2 226	91	2 135	4,1	4,0	0,3	9,4
Utdanningsstønad	1 091	21	1 070	1,9	2,0	0,1	4,7
Alderspensjon	422	192	230	45,5	0,8	0,6	1,0
Foreløpig uførestønad	442	253	189	57,2	0,8	0,8	0,8
Pensjon til etterlatt ektefelle	193	32	161	16,6	0,3	0,1	0,7
Personer i utvalget	55 220	32 543	22 677				

Kilde: FD-Trygd og NUDB, SSB

Gruppen som kan betraktes å ha suksess ved ikke å starte nye langtidsmottak, har en noe annen aktivitetsfordeling enn for utvalget generelt. Også her har arbeidsmarkedsrelaterte aktiviteter størst betydning, men andelene for arbeidssøkende og sysselsatte har utjevnet seg. Omkring halvparten av de arbeidssøkende og et klart flertall av de sysselsatte er representert i denne gruppen. Hele 31 prosent av i alt 47 sysselsatte (jf. tabell 4.1) er ikke lenger langtidsmottakere av sosialhjelp. Et mangelfullt datamateriale gjør det vanskelig å fremstille hvor mange av de arbeidssøkende som har inntekt i form av dagpenger, og følgelig kan klare seg uten sosialhjelp. Et flertall av uførepensjonistene befinner seg i gruppen som klarer seg uten sosialhjelp i etterkant, hele 13 prosent av i alt 19. Tilsvarende er tendensen for de under utdanning, hvor andelen for denne aktiviteten er 12 prosent av 18. Omkring halvparten av de på medisinsk rehabilitering plasserer seg i denne gruppen, tilsvarende seks prosent. Nesten alle enslige forsørgere som mottar enten overgangsstønad, stønad til barnetilsyn eller utdanningsstønad er representert i denne gruppen.

Som for hele utvalget er det også her en mannsdominans innenfor de fleste aktivitetene, men dominansen er ikke så betydelig. Blant de som ikke lenger er langtidsmottakere så er nesten tre av fem arbeidssøkere menn, tilsvarende er andelen blant sysselsatte menn. En liten overvekt av menn finner vi også blant uførepensjonister, mottakere av rehabiliteringspenger og personer under utdanning. Overvekten av kvinner som mottar ytelse som enslige forsørgere er betydelig, tett opp til 100 prosent.

Ved å ta hensyn til den skjeve kjønnsfordelingen i utvalget, finner vi ingen forskjeller mellom andelen av mennene og av kvinnene som er arbeidssøkende og sysselsatte. Det er en høyere andel av kvinnene som mottar uførepensjon, er under utdanning og er på medisinsk rehabilitering. Samme tendens gjelder for mottakere av ytelse til enslige forsørgere.

4.3 Hendelser for gruppen som fortsatt er langtidsmottakere

Følgende tabell gir en totaloversikt over hvilke tilstander gruppen av fortsatt langtidsmottakere har vært inne på i løpet av år 2000. Det kan her forekomme overlapp mellom aktuelle aktiviteter og langtidsmottak av sosialhjelp uten at dette er tatt hensyn til.

Tabell 4.3: Hendelser i løpet av 2000 for de som fortsatt er langtidsmottakere.

	Total	Menn	Kvinner	Mannsandel	Prosent av utvalget	Prosent av alle menn	Prosent av alle kvinner
Arbeidssøker	15 774	10 796	4 978	68,4	28,6	33,2	22,0
Sysselsatt	8 791	5 977	2 814	68,0	15,9	18,4	12,4
Uførepensjon	3 158	1 850	1 308	58,6	5,7	5,7	5,8
Under utdanning	3 294	2 101	1 193	63,8	6,0	6,5	5,3
Medisinsk rehabilitering	3 571	2 056	1 515	57,6	6,5	6,3	6,7
Overgangsstønad	932	47	885	5,0	1,7	0,1	3,9
Barnetilsyn	415	17	398	4,1	0,8	0,1	1,8
Utdanningsstønad	204	4	200	2,0	0,4	0,0	0,9
Alderspensjon	368	172	196	46,7	0,7	0,5	0,9
Foreløpig uførestønad	125	69	56	55,2	0,2	0,2	0,2
Pensjon til etterlatt ektefelle	95	15	80	15,8	0,2	0,0	0,4
Personer i utvalget	55 220	32 543	22 677				

Kilde: FD-Trygd og NUDB, SSB

Arbeidsmarkedsrelaterte hendelser er de viktigste aktivitetene også blant de som fortsatt er langtidsmottakere, men det er her færre arbeidssøkende og sysselsatte sammenlignet med gruppen som ikke lenger er avhengig av sosialhjelp. Av utvalget utgjør disse henholdsvis 29 prosent og 16, mot 63 prosent og 47 i hele utvalget (jf. tabell 4.1). Et fåtall av utvalgets uførepensjonister er representert i denne gruppen, bare seks prosent av i alt 19. Tilsvarende er tendensen for personer under utdanning, seks prosent mot 18. Omkring halvparten av de på medisinsk rehabilitering er langtidsmottakere også i etterkant, tilsvarende syv prosent av 13. Medisinsk rehabilitering er med andre ord den tredje viktigste aktiviteten blant de som fortsatt er langtidsmottakere. Det er nesten ingen i denne gruppen som mottar ytelse fra folketrygden som enslige forsørgere.

Det er en betydelig mannsdominans innenfor de viktigste aktivitetene i denne gruppen. Blant fortsatt langtidsmottakere er to av tre arbeidssøkere menn, og to av tre sysselsatte er menn. Nesten like mange menn er under utdanning.

Tar vi hensyn til kjønnskjævetene i utvalget, er det en høyere andel av mennene som er arbeidssøkende og sysselsatt. Henholdsvis 33 prosent mot 22 blant de arbeidssøkende, og 18 prosent mot 12 blant de sysselsatte. For de andre aktivitetene avdekkes små kjønnsforskjeller.

4.4 Hendelser i etterkant av langtidsmottaket som andeler av utvalget

Det blir her for hver av gruppene beregnet andeler av utvalget for å undersøke over- eller underrepresentasjon av enkelte aktiviteter.

Tabell 4.4: Hendelser blant fortsatt langtidsmottakere i løpet av 2000 og ikke-langtidsmottakere i etterkant av siste langtidsmottak i utvalgsperioden og frem til 31.12.2000 i prosent av de enkelte hendelsene i utvalget 16-74 år.

	Fortsatt langtidsmottaker			Ikke-langtidsmottaker		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
Arbeidssøker	45,6	49,3	39,1	54,4	50,7	60,9
Sysselsatt	33,6	37,0	28,1	66,4	63,0	71,9
Uførepensjon	30,4	32,1	28,4	69,6	67,9	71,6
Under utdanning	33,8	38,8	27,6	66,2	61,2	72,4
Medisinsk rehabilitering	50,1	52,5	47,3	49,9	47,5	52,7
Overgangsstønad	20,1	24,6	19,9	79,9	75,4	80,1
Barnetilsyn	15,7	15,7	15,7	84,3	84,3	84,3
Utdanningsstønad	15,8	16,0	15,7	84,2	84,0	84,3
Alderspensjon	46,6	47,3	46,0	53,4	52,7	54,0
Foreløpig uførestønad	22,0	21,4	22,9	78,0	78,6	77,1
Pensjon til etterlatt ektefelle	33,0	31,9	33,2	67,0	68,1	66,8
Av utvalget	42,8	46,4	37,7	57,2	53,6	62,3

Kilde: FD-Trygd og NUDB, SSB

Ved å sammenligne aktivitetene til de fortsatt langtidsmottakende med aktivitetene i hele utvalget avdekkes en overrepresentasjon av personer på medisinsk rehabilitering og av arbeidssøkere. Henholdsvis 50 prosent og 46 mot totalen for utvalget på 43 prosent. De øvrige aktivitetene som kommenteres i denne analysen har en underrepresentasjon. Dette gjelder i størst grad enslige forsørgere med ytelser fra folketrygden. Det er en underrepresentasjon av kvinner i denne gruppen. Fordelingen for menn og kvinner avviker lite fra den totale fordelingen, men andelene innenfor de ulike aktivitetene er noe høyere for mennene og noe lavere for kvinnene.

En tilsvarende sammenligning for gruppen ikke-langtidsmottakere avdekker en veldig sterk representasjon av personer som mottar ytelser som enslige forsørgere. Representasjonen er også sterk blant uførepensjonister, personer under utdanning og sysselsatte. Underrepresentasjon finner vi blant arbeidssøkere og personer på medisinsk rehabilitering. Andelene for menn og kvinner skiller seg lite fra den totale fordelingen i gruppen, men det er en overrepresentasjon av kvinner som ikke lenger er langtidsmottakere.

4.5 Parvise kombinasjoner av hendelser blant ikke-langtidsmottakere i etterkant

Det gis her en oversikt over parvise kombinasjoner av de viktigste hendelsene i analysen for gruppen som trer ut av langtidsmottak av sosialhjelp, for å trekke ut de hendelser som hyppigst kombineres. Dette legges til grunn for valgte aktiviteter i kapittel 5. Med andre ord ser vi for eksempel hvor mange av arbeidssøkerne i gruppen som også har vært inne på andre aktiviteter som sysselsetting i løpet av resultatperioden. Kombinasjonene kan enten forekomme samtidig med andre hendelser (overlapp) eller hendelsene kan følge etter hverandre i tid. Det er ikke tatt hensyn til antall tilfeller den enkelte person har innen hver ordning, og en person kan ligge innenfor mer enn en av aktivitetene. Det er heller ikke tatt hensyn til rekkefølgen på hendelsene, men i neste kapittel vil rekkefølgen for tre av hendelsene bli beskrevet nærmere.

Tabeller med absolutte tall presenteres i vedlegg B.

Tabell 4.5: Parvise kombinasjoner av hendelser blant gruppen ikke-langtidsmottakere i resultatperioden.

	Arbeidssøker	Sysselsatt	Uførepensjon	Under utdanning	Medisinsk rehabilitering	Overgangsstønad	Barnetilsyn
Arbeidssøker		73,3	20,1	83,7	59,0	63,0	71,2
Sysselsatt	67,6		16,8	69,0	37,9	53,4	65,4
Uførepensjon	7,7	7,0		3,7	25,0	2,6	1,1
Under utdanning	28,6	25,6	3,3		16,4	29,0	38,7
Medisinsk rehabilitering	11,1	7,7	12,3	9,1		7,1	6,2
Overgangsstønad	12,4	11,4	1,4	16,7	7,5		96,1
Barnetilsyn	8,4	8,4	0,3	13,4	3,9	57,6	
Personer i gruppen	18 827	17 357	7 215	6 439	3 551	3 715	2 226

Kilde: FD-Trygd og NUDB, SSB

Det er for de som ikke lenger er langtidsmottakere mest vanlig å kombinere arbeidssøkerstatus med sysselsetting. To av tre arbeidssøkere har vært sysselsatt i perioden som undersøkes. Nesten en av tre arbeidssøkere har vært under utdanning. Blant de sysselsatte har nesten tre av fire hatt status som arbeidssøker, og en av fire vært under utdanning. Andre varianter er mindre utbredt for både de arbeidssøkende og de sysselsatte. Personene under utdanning har også en betydelig relasjon til hendelser knyttet til arbeidsmarkedet. Hele 84 prosent har vært arbeidssøker i løpet av perioden, og 69 prosent har vært sysselsatt. Noen mottar ytelse som enslige forsørgere.

De to sykdomsrelaterte stønadene har et ulikt mønster, noe som trolig skyldes at den ene stønaden er av mer permanent art og den andre er en korttids ytelse. Blant uførepensjonistene er det liten grad av kombinasjon med andre aktiviteter. Mest vanlig for de uføre er det å kombinere med arbeidssøkerstatus, tilsvarende 21 prosent. Pensjonen er av mer varig karakter, slik at aktivitetene kan forventes å ha forekommet i forkant eller samtidig med uførepensjonen. Personer på medisinsk rehabilitering har en viss relasjon til arbeidsmarkedsaktiviteter. Nesten tre av fem har vært arbeidssøker, og nær to av fem sysselsatt. 25 prosent kombinerer med uførepensjon, og 16 prosent er under utdanning.

De enslige forsørgerne som mottar overgangsstønad eller stønad til barnetilsyn kombinerer i stor grad med andre aktiviteter. Omkring tre av fem kombinerer overgangsstønad med arbeidssøking, og tilsvarende andel kombinerer med stønad til barnetilsyn. Litt over halvparten har vært sysselsatt, og 29 prosent har vært under utdanning. Nesten samtlige med stønad til barnetilsyn har også mottatt overgangsstønad. Videre kombinerer 71 prosent med arbeidssøking, og 65 prosent med sysselsetting. Nesten to av fem har vært under utdanning.

Tabell 4.6: Parvise kombinasjoner av hendelser blant ikke-langtidsmottakende menn i resultatperioden.

	Arbeidssøker	Sysselsatt	Uførepensjon	Under utdanning	Medisinsk rehabilitering	Overgangsstønad	Barnetilsyn
Arbeidssøker		76,1	21,3	87,2	61,9	71,5	80,2
Sysselsatt	69,8		16,5	71,6	39,2	66,0	79,1
Uførepensjon	7,5	6,3		4,2	24,0	4,2	0,0
Under utdanning	26,0	23,3	3,5		15,2	22,2	29,7
Medisinsk rehabilitering	10,4	7,2	11,4	8,5		6,9	6,6
Overgangsstønad	0,9	0,9	0,2	1,0	0,5		80,2
Barnetilsyn	0,7	0,7	0,0	0,8	0,3	50,7	
Personer i gruppen	11 088	10 167	3 917	3 310	1 860	144	91

Kilde: FD-Trygd og NUDB, SSB

Mennene skiller seg lite ut fra det totale bildet som ble beskrevet over, men noen tendenser er hensiktsmessig å merke seg. Innen de aktivitetene vi undersøker har mennene noe høyere andeler i forhold til å kombinere ulike aktiviteter med arbeidssøkerstatus og sysselsetting. Eksempelvis

kombinerer 76 prosent av de sysselsatte med arbeidssøking, mot 73 prosent for hele gruppen (jf. tabell 4.5). På den andre siden er mannsandelene i forhold til gruppen noe lavere når ulike aktiviteter kombineres med uførepensjon, utdanning og medisinsk rehabilitering. Det er få menn som mottar ytelser som enslige forsørgere, derfor kommenteres ikke andelene spesielt.

Tabell 4.7: Parvise kombinasjoner av hendelser blant ikke-langtidsmottakende kvinner i resultatperioden.

	Arbeidssøker	Sysselsatt	Uførepensjon	Under utdanning	Medisinsk rehabilitering	Overgangsstønad	Barnetilsyn
Arbeidssøker		69,4	18,6	80,0	55,9	62,6	70,8
Sysselsatt	64,5		17,2	66,3	36,4	52,9	64,8
Uførepensjon	7,9	7,9		3,2	26,1	2,6	1,1
Under utdanning	32,3	28,8	3,0		17,8	29,3	39,1
Medisinsk rehabilitering	12,2	8,6	13,4	9,6		7,1	6,2
Overgangsstønad	28,9	26,3	2,8	33,4	15,1		96,8
Barnetilsyn	19,5	19,2	0,7	26,7	7,9	57,9	
Personer i gruppen	7 739	7 190	3 298	3 129	1 691	3 571	2 135

Kilde: FD-Trygd og NUDB, SSB

Ved å se på parvise kombinasjoner blant kvinnene finner vi langt høyere andeler hos disse når ulike aktiviteter kombineres med overgangsstønad og stønad til barnetilsyn. Tilsvarende er tendensen for de forskjellige aktivitetene og kombinasjon med utdanning og medisinsk rehabilitering. Motsatt gjelder ved kombinasjon med arbeidssøkerstatus og sysselsetting.

5 Forholdet mellom ikke-langtidsmottak og arbeidsmarkedet

I dette kapittel skal vi se nærmere på hvilken sammensetning av hendelsene arbeidssøking, sysselsetting og medisinsk rehabilitering ikke-langtidsmottakerne har i resultatperioden.

5.1 Arbeidssøking, sysselsetting og medisinsk rehabilitering blant ikke-langtidsmottakere

Arbeidssøking og sysselsetting var de oftest forekomne hendelser i utvalget uansett hvilken periode som ble undersøkt (jf. Notat 2004/89). Medisinsk rehabilitering hadde derimot en økning fra tidligere perioder og til resultatperioden. De to første hendelser beskriver direkte forholdet til arbeidsmarkedet. Personer på medisinsk rehabilitering defineres ofte som langtidssykmeldte, en gruppe som dermed har et vanskelig og perifert forhold til arbeidsmarkedet. I denne analyse ble det i første omgang vurdert å inkludere utdanning, men det viste seg at medisinsk rehabilitering ga flere ekstra personer i seleksjonen enn utdanning som uansett var med blant enten de sysselsatte eller arbeidssøkende (jf. tabell C.1 i vedlegg). Personer som mottar rehabiliteringspenger stiller likevel i en kategori som har håp om en gjeninntreden til arbeidsmarkedet. Rækkefølgen på og forekomsten av de tre typer hendelser vil kunne gi et bilde av hvordan det går med de som har avsluttet langvarig bruk av økonomisk sosialhjelp.

De personer som har en arbeidsmarkedskarriere som omfatter treff på minst en av de tre hendelser, vil heretter benevnes **arbeidsmarkedsgruppen**. De som ikke har en slik karriere, tilhører restkategorien blant ikke-langtidsmottakerne.

Utvalget frem til nå har hatt en aldersbegrensning på 16-74 år blant de bosatte ved utgangen av 1999 (jf. tabell 3.1). I dette og siste kapittel begrenses analysen til de som er under 68 år og fortsatt bosatt per 31.12.2000. Denne ekskludering av alderspensjonister, de utvandrede eller døde i løpet av 2000 er gjort for å kunne studere hvilket forhold personer i yrkesaktiv alder har til arbeidsmarkedet i hele resultatperioden.

Tabell 5.1: Fortsatt langtidsmottakere og ikke-langtidsmottakere 16-67 år bosatt per 31.12.2000, og frafall (alderspensjonister, døde og utvandra) i prosent av utvalget per 31.12.1999.

	Antall personer			Frafallsprosent		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
Ikke-langtidsmottaker	30 588	16 855	13 733	3,1	3,4	2,8
Fortsatt langtidsmottaker	22 749	14 615	8 134	3,8	3,2	4,8
Personer igjen i utvalget	53 337	31 470	21 867	3,4	3,3	3,6

Kilde: FD-Trygd, SSB

Det er ingen vesentlig stor reduksjon blant ikke-langtidsmottakerne i 2000, til tross for de to begrensningene. Mennene er gjerne litt mer utsatt enn kvinnene, men de fordeler seg over og under tre prosent. Til sammenligning er frafallet større blant de som er fortsatt langtidsmottakere, og da i vesentlig større grad for kvinnene enn for mennene (fem prosent mot tre). Dette kommer av at denne gruppen gjerne er eldre enn de som trer ut av langtidsmottaket.

Tabell 5.2: Ikke-langtidsmottakere etter alder og kjønn.

Aldersskille	Antall personer			Prosent			
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner	Mannsandel
16-30 år	11 406	5 450	5 956	37,3	32,3	43,4	47,8
Over 30 år	19 182	11 405	7 777	62,7	67,7	56,6	59,5
Alle ikke-langtidsmottakere	30 588	16 855	13 733	100	100	100	55,1

Kilde: FD-Trygd, SSB

Majoriteten i den yrkesaktive aldersgruppen er fortsatt over 30 år (63 prosent), mens mannsandelen viser ulik tendens på aldersskillet. Under halvparten av de i kategorien 16-30 år er menn. Motsatt er nær 60 prosent blant de eldre menn. Kvinnene er jevnt over yngre, og kan da ha en større forutsetning for å oppnå den arbeidsmarkedstilknytningen som her måles.

Tabell 5.3: Ikke-langtidsmottakere etter deltagelse i arbeidsmarkedsgruppen og kjønn.

Er med i arbeidsmarkedsgruppen	Antall personer			Prosent			
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner	Mannsandel
Ja	24 146	13 769	10 377	78,9	81,7	75,6	57,0
Nei	6 442	3 086	3 356	21,1	18,3	24,4	47,9
Alle ikke-langtidsmottakere	30 588	16 855	13 733	100	100	100	55,1

Kilde: FD-Trygd, SSB

Generelt sett, stiller mennene sterkere i å skaffe seg en arbeidsrelatert karriere i etterkant av langtidsmottaket. Hele åtte av ti ikke-langtidsmottakere har vært innom enten arbeidssøking, sysselsetting eller medisinsk rehabilitering. Mannsandelen er her på nivå med tidligere sammenhenger som er fremvist, 57 prosent. Blant de som faller utenfor arbeidsmarkedsgruppen, er imidlertid andelen menn igjen under halvparten.

Tabell 5.4: Arbeidsmarkedsdeltagere etter alder og kjønn.

Aldersskille	Antall personer			Prosent			
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner	Mannsandel
16-30 år	10 238	5 103	5 135	42,4	37,1	49,5	49,8
Over 30 år	13 908	8 666	5 242	57,6	62,9	50,5	62,3
Alle i arbeidsmarkedsgruppen	24 146	13 769	10 377	100	100	100	57,0

Kilde: FD-Trygd, SSB

I arbeidsmarkedsgruppen er 57 prosent over 30 år. Mannsandelen er godt over 60 prosent blant de eldre, men igjen lavere enn 50 prosent blant de 30 år eller yngre. Kvinner i arbeidsmarkedsgruppen er relativt likt fordelt over og under 30-års skillet, mens bare 37 prosent av mennene med en arbeidsmarkedsrelatert karriere er 30 år eller yngre. I vedleggstabell C.2 fremkommer det et enda tydeligere aldersskille blant restgruppen. 80 prosent av de som faller utenfor arbeidsmarkedsgruppen er over 30 år, nærmere 90 prosent av mennene og 75 prosent av kvinnene. Høyere alder er med andre ord ikke en fordel for de menn og kvinner som er utelatt av både arbeidssøking, sysselsetting og medisinsk rehabilitering.

Tabell 5.5: Yngre ikke-langtidsmottakere etter arbeidsmarkedstilknytning og kjønn.

Er med i arbeidsmarkedsgruppen	Antall personer			Prosent		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
Ja	10 238	5 103	5 135	89,8	93,6	86,2
Nei	1 168	347	821	10,2	6,4	13,8
Alle 16-30 år	11 406	5 450	5 956	100	100	100

Kilde: FD-Trygd, SSB

Graden av tilknytning til arbeidsmarkedet kan variere mellom lav og høy alder. Blant alle ikke-langtidsmottakere under 30 år er hele ni av ti personer innom de utvalgte hendelser. Med 94 prosent kan nær sagt alle de yngre mennene beskrives med dette hendelsesmønsteret. Kvinnene har også en høy andel med en form for arbeidsmarkedskarriere, 86 prosent.

Tabell 5.6: Eldre ikke-langtidsmottakere etter arbeidsmarkedstilknytning og kjønn.

Er med i arbeidsmarkedsgruppen	Antall personer			Prosent		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
Ja	13 908	8 666	5 242	72,5	76,0	67,4
Nei	5 274	2 739	2 535	27,5	24,0	32,6
Alle over 30 år	19 182	11 405	7 777	100	100	100

Kilde: FD-Trygd, SSB

For ikke-langtidsmottakere over 30 år er andelene med tilknytning til arbeidsmarkedet ikke så høye som for de yngre. 73 prosent er tilknyttet arbeidsmarkedet, 76 prosent blant mennene og bare 67 blant kvinnene. De eldre har det med andre ord noe vanskeligere med å forholde seg til arbeidsmarkedet.

5.2 Rekkefølgen mellom arbeidssøking, sysselsetting og medisinsk rehabilitering

Vi ser her nærmere på rekkefølgen av tre ulike hendelser, arbeidssøking, sysselsetting og medisinsk rehabilitering, for de som trer ut av langtidsmottaket. Et hendelsesmønster betraktes her som kombinasjonen og rekkefølgen av disse hendelser, hvor det er vesentlige å kartlegge hvilke hendelsesmønstre som forekommer oftest.

Tabell 5.7: De 35 mest vanlige arbeidsmarkedskarrierer i etterkant av langtidsmottaket og frem til 31.12.2000. Mannsandel, andel under utdanning og aldersandel.

Vanligste hendelsesmønster	Type hendelse i rekkefølge						Prosent				
	Nr. 1	Nr. 2	Nr. 3	Nr. 4	Nr. 5	Nr.6	Antall	Kumulert prosent	Mannsandel	Utdanningsandel	Aldersandel 16-30 år
1 (vanligst)	S						3 546	14,7	52,7	13,9	37,2
2 (nest vanligst)	A						2 960	26,9	53,3	24,3	39,2
3	A	S					2 321	36,6	63,3	26,3	37,1
4	S	A					1 264	41,8	58,0	24,1	40,3
5	A	A					1 163	46,6	56,6	30,8	45,9
6	R						951	50,5	48,3	6,2	29,7
7	A	S	A				841	54,0	64,9	25,8	41,0
8	S	A	S				751	57,1	59,0	22,8	50,1
9	S	S					485	59,1	51,5	24,9	52,6
10	A	S	A	S			479	61,1	60,5	29,9	47,4
11	A	S	S				447	63,0	55,3	28,9	38,3
12	R	A					442	64,8	52,9	26,7	41,4
13	A	A	A				433	66,6	58,9	34,6	51,7
14	A	A	S				410	68,3	59,3	32,4	42,7
15	S	A	A				403	70,0	57,6	28,5	49,1
16	A	R					305	71,2	50,8	16,4	29,5
17	S	A	S	A			285	72,4	56,8	29,8	51,6
18	S	R					263	73,5	48,7	7,6	22,1
19	A	S	A	A			211	74,4	60,7	37,4	44,5
20	A	S	A	S	A		194	75,2	60,8	34,0	44,3
21	S	A	S	A	S		190	76,0	60,5	27,9	51,6
22	A	S	S	A			168	76,7	65,5	30,4	36,3
23	A	A	A	A			167	77,4	58,7	42,5	53,3
24	S	A	A	S			159	78,0	63,5	29,6	56,0
25	S	A	S	S			136	78,6	59,6	24,3	47,8
26	S	S	A				133	79,1	51,1	27,1	55,6
27	A	A	S	A			116	79,6	58,6	41,4	46,6
28	S	A	A	A			114	80,1	60,5	28,1	50,9
29	A	S	A	S	A	S	104	80,5	72,1	38,5	53,8
30	A	R	A				102	80,9	57,8	28,4	29,4
31	A	S	R				91	81,3	59,3	12,1	25,3
32	R	A	S				89	81,7	59,6	31,5	41,6
33	R	S					89	82,1	48,3	6,7	25,8
34	A	S	A	S	S		87	82,4	56,3	33,3	42,5
35	A	A	A	S			83	82,8	47,0	36,1	43,4
(forts.)											
Sum							24 146	100,0	57,0	25,1	42,4

Kilde: FD-Trygd og NUDB, SSB

A = arbeidssøking, S = sysselsetting, R = Medisinsk rehabilitering

Det er naturlig nok de enkle veier ut av langtidsmottaket som forekommer hyppigst. Både hendelsesmønster 1 og 2 består av kun en hendelse. Det ene sysselsettingstilfelle fremtrer vesentlig oftere enn det ene tilfelle av arbeidssøking, over 3 500 tilfeller mot nærmere 3 000 i det sistnevnte.

De to neste hendelsesmønstrene kombinerer sysselsetting og arbeidssøking etter hverandre. Over 2 300 personer går fra arbeidssøking til sysselsetting, mens bare 1 200 har den omvendte kombinasjonen. Nær like mange har hatt to tilfeller av arbeidssøking etter hverandre, men uten en sysselsetting i mellomtiden.

På sjette plass fremtrer på nytt det enkle hendelsesmønster. Over 900 personer er på medisinsk rehabilitering uten å være sysselsatt eller arbeidssøkende i resultatperioden. Til tross for at medisinsk rehabilitering generelt sett er en sjeldnere hendelse enn de to andre (jf. kapittel 4), så er hendelsen alene ganske vanlig. Det understreker de langtidssykes perifere forhold til arbeidsmarkedet.

Medisinsk rehabilitering skiller seg dessuten ut ved å se på kjønn, alder og grad av utdanning. Under halvparten er menn mot nær 60 prosent i hele gruppen totalt. Bare seks prosent har vært under utdanning mot 25 prosent totalt. 30 prosent er under 30 år mot 42 prosent i gruppen. På slike bakgrunnskjenntegn er også de langtidssyke noe mer perifert stilt i forhold til arbeidsmarkedet. Til sammenligning med de fem foregående hendelsesmønstre, er det bare sysselsetting alene som drar i retning av samme lave andeler. Til gjengjeld er de sysselsatte inne på arbeidsmarkedet og har dermed mindre behov for ytterligere utdanning. Kun 14 prosent har denne kombinasjonen.

De seks første forekomstene beskriver hendelsesmønstret til halvparten av personene i denne gruppen. Deretter kommer ulike kombinasjoner av sysselsetting og arbeidssøking, og svært ofte står sysselsettingen som det siste tilfellet i rekken. Det er en vesentlig observasjon at siste hendelse er inntektsbringende. Et betydelig funn er at sysselsetting er en viktig faktor, enten den kommer først eller sist i rekken. Selv om dette skulle være sporadiske sysselsettingsforhold, så er aktiviteten inntektsbringende.

Bare på noen få plasser brytes mønsteret av medisinsk rehabilitering. Det 12. tilfelle viser at over 400 personer går fra rehabilitering til arbeidssøking. Det er altså de som friskmeldes og overføres fra trygdeetaten til arbeidsmarkedsetaten. Andelen under 30 år og under utdanning er her på linje med gruppen. Mannsandelen er likevel fortsatt svak. På 16. plass går omkring 300 personer den motsatte vei, fra arbeidssøking til rehabilitering. Det er de arbeidsledige og/eller yrkeshemmede som arbeidsmarkedsetaten returnerer til trygdeetaten, og de har tilbakefall til medisinsk rehabilitering. Her er igjen andelen lave på bakgrunnskjenntegnene som i det første tilfelle av rehabilitering (hendelsesmønster nr. 6), men noen flere har her prøvd seg på en utdanning (16 prosent). På 18. plass har omkring 260 personer vandret direkte fra sysselsetting til rehabilitering. På nytt finner vi lave andeler, kun en av fem er under 30 år.

Sysselsetting og arbeidssøking kombineres deretter i forskjellige varianter, og oftest forekommer mer enn ett sysselsettingsforhold i rekken (gjelder de fleste fra 8. til 29. plass). Først på 29. plass forekommer seks hendelser i resultatperioden, og da er hele 80 prosent av hendelsesmønstrene beskrevet med mer eller mindre grad av sporadiske sysselsettingsforhold. Sporadiske sysselsettingsforhold er ikke nødvendigvis et minus for de som trer ut av langtidsmottaket.

Først på 30. plass dukker rehabilitering opp igjen, og på de tre neste plasser. Som en kuriositet kan det nevnes at bare 89 langtidssyke har den perfekte gjennomstrømning fra rehabilitering til arbeidssøking og videre til sysselsetting. Mannsandelen er her høyere enn vanlig for gruppen medisinsk rehabilitering, og nær en av tre har vært under utdanning i resultatperioden. Andelen under 30 år er imidlertid som for hele gruppen. Det er sannsynlig at utdanning har bidratt til overgangen til sysselsetting.

Andre hendelser, som stønad til enslige forsørgere eller uførepensjon, kan også gi vesentlige bidrag til å beskrive hva som skjer med de som trer ut av langtidsmottaket. Det vil her sammenlignes med de som har hatt en av de tre arbeidsmarkedsrelaterte karrierer nevnt ovenfor, med de som ikke har vært innom verken arbeidssøking, sysselsetting eller medisinsk rehabilitering i etterkant av langtidsmottaket. Utdanning tas med spesielt for å beskrive den siste gruppen.

Tabell 5.8: Hendelser blant restgruppen (ikke i arbeidsmarkedsgruppen) etter kjønn.

	Antall personer			Prosent			
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner	Mannsandel
Uførepensjonister	4 409	2 372	2 037	68,4	76,9	60,7	53,8
Under utdanning	314	93	221	4,9	3,0	6,6	29,6
Enslige forsørgere	736	15	721	11,4	0,5	21,5	2,0
Personer til sammen	5 206	2 430	2 776	80,8	78,7	82,7	46,7
Personer i gruppen	6 442	3 086	3 356				

Kilde: NUDB og FD-Trygd, SSB

Andelen uføre i den gruppen som ikke har nevnte arbeidsmarkedsrelasjon er avgjørende. Hele tre av fire har havnet ut i permanent uførepensjon, og da i størst grad mennene.

Tabell 5.9: Andre hendelser blant arbeidsmarkedsgruppen etter kjønn.

	Antall personer			Prosent			
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner	Mannsandel
Uførepensjonister	2 564	1 385	1 179	10,6	10,1	11,4	54,0
Under utdanning	6 065	3 154	2 911	25,1	22,9	28,1	52,0
Enslige forsørgere	3 054	146	2 908	12,6	1,1	28,0	4,8
Personer til sammen	10 470	4 558	5 912	43,4	33,1	57,0	43,5
Personer i gruppen	24 146	13 769	10 377				

Kilde: NUDB og FD-Trygd, SSB

Til sammenligning, er bare en av ti med en fortsatt arbeidsmarkedskarriere i resultatperioden i samme bås. Det er kun uføre som har høyere andeler i gruppen utenfor arbeidsmarkedet enn de som er fortsatt inne på arbeidsmarkedet. Utdanning slår ikke til for den gruppen som er ute av arbeidsmarkedet, med bare fem prosent mot hele 25 i arbeidsmarkedsgruppen. Overgangsstønad, utdanningsstønad og stønad til barnetilsyn er alle tre slått sammen til en stønad. Enslige forsørgerstønader, som er typiske kvinneytelser, varierer noe mer mellom kvinnene i de to gruppene. En av fem kvinner utenfor arbeidsmarkedet har hatt status som enslig forsørger. Hele 28 prosent av kvinnene med en arbeidsmarkedsrelasjon har hatt en overgangsstønad.

Det at de færreste innen arbeidsmarkedsgruppen har havnet i en permanent vei ut av arbeidsmarkedet som uførepensjon er, og at ganske mange har vært i utdanning som er en viktig vei inn i arbeidsmarkedet, gjør det vesentlig å studere den langsiktige effekten av de hendelser som her er beskrevet. Hvordan går det over flere år, hva med langvarig sysselsetting eller tilbakefall til langtidsmottak av sosialhjelp?

6 Langsiktig effekt for ikke-langtidsmottakere

Frem til nå er uttreden av langtidsmottak av sosialhjelp målt i perioden etter siste langtidsmottak i utvalgsperioden og ut året 2000. Det er likevel ikke sikkert at uttreden av langtidsmottaket vedvarer over mange år. Mange kan risikere tilbakefall i senere år. Det er heller ikke sikkert at spede sysselsettingsforsøk i resultatperioden vil vedvare over lang tid.

I dette kapittel vil den langsiktige effekten av uttreden av langtidsmottak måles i perioden 01.01.2001 og frem til 31.12.2003. Det fokuseres på grad av sysselsetting og gjeninntreden til langtidsmottak (tilbakefall) som to motsatte beskrivelser av hvordan det går med ikke-langtidsmottakerne over et langt tidsperspektiv. I kapittel 5 ble de over 67 år, døde eller utvandret i løpet av året 2000 ekskludert fra analysen av arbeidsmarkedstilhørigheten, omtrent tre prosent. Det er også undersøkt frafallet ved utgangen av perioden, men små andeler gjør at frafallet ikke tas hensyn til (jf. tabell D.1 i vedlegg). Samme populasjon som i kapittel 5 vil dermed brukes i målingen av langtidseffekter.

Figur 6.1: Sammenhengen mellom suksess eller langtidsmottak i 2000 og langsiktig effekt i 2001-2003.

I perioden 2001-2003	Gruppe A: Ikke-langtidsmottakere i 2000	Gruppe B: Fortsatt langtidsmottakere i 2000
Gruppe C: Ikke-langtidsmottakere	1 Langvarig suksess	3 Overgang til suksess
Gruppe D: Fortsatt langtidsmottakere	2 Tilbakefall	4 Langvarig langtidsmottak (gjengangerne)

I dette kapitlet fokuseres det på hvordan det går videre med ikke-langtidsmottakerne i 2000 (gruppe A i figur 6.1), i tillegg gis det en oversikt over hendelser for hele utvalget. Feltene nevnt senere i analysen refererer til kombinasjonen mellom gruppene.

6.1 Grad av fortsatt langtidsmottak og tilbakefall i perioden 2001 til 2003

Først undersøkes hvor mange som er fortsatt langtidsmottakere eller har suksess i 2001 og frem til 2003 (gruppe C og D i figur 6.1).

Tabell 6.1: Utvalget etter om de har langtidsmottak eller ikke i 2001-2003 og kjønn. Bosatte 16-67 år per 31.12.2000.

I perioden 2001-2003	Antall personer			Prosent		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
Langtidsmottak	23 710	15 164	8 546	44,5	48,2	39,1
Ikke langtidsmottak	29 627	16 306	13 321	55,5	51,8	60,9
Sum	53 337	31 470	21 867	100	100	100

Kilde: FD-Trygd, SSB

Av omkring 53 000 personer som er i fortsatt arbeidsfør alder ved inngangen til 2001, er 45 prosent langtidsmottakere en eller flere ganger frem til 31.12.2003. Dette omfatter både de som fortsetter det samme tilfelle fra resultatperioden og ikke-langtidsmottakere som har en gjeninntreden til nye langtidsmottak. Ganske mange har altså vært langtidsmottakere en eller flere ganger i løpet av et tidspenn på maksimalt syv år. Mennene er vesentlig mer utsatt for å være blant gjengangerne, nær halvparten mot i underkant av fire av ti blant kvinnene.

Tabell 6.2: Ikke-langtidsmottakere i 2000 etter tilbakefall i perioden 2001-2003 og kjønn. Bosatte 16-67 år per 31.12.2000.

I perioden 2001-2003	Antall personer			Prosent		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
Langtidsmottak	6 799	4 061	2 738	22,2	24,1	19,9
Ikke langtidsmottak	23 789	12 794	10 995	77,8	75,9	80,1
Sum	30 588	16 855	13 733	100	100	100

Kilde: FD-Trygd, SSB

Når vi fokuserer på de som trer ut av langtidsmottaket for en gitt periode (gruppe A i figur 6.1), er denne gruppen entydig bedre stilt enn utvalget totalt. Bare i overkant av en av fem ikke-langtidsmottakere har et tilbakefall til nye langtidsmottak i perioden 2001-2003 (felt 2 i figur 6.1). mennene har riktignok en vesentlig høyere grad av tilbakefall enn kvinnene, en av fire mot bare en av fem. Nærmere 24 000 personer er ute av langtidsmottaket av sosialhjelp i minimum fire år.

Tabell 6.3: Ikke-langtidsmottakere i 2000 etter tilbakefall i perioden 2001-2003 og kjønn. Bosatte 16-67 år per 31.12.2000. I prosent av utvalget.

I perioden 2001-2003	Antall personer			Prosent		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
Langtidsmottak	6 799	4 061	2 738	28,7	26,8	32,0
Ikke langtidsmottak	23 789	12 794	10 995	80,3	78,5	82,5
Sum	30 588	16 855	13 733	57,3	53,6	62,8

Kilde: FD-Trygd, SSB

Hele 80 prosent av de med suksess i 2001-2003 (prosentuert av tabell 6.1) hadde også suksess i 2000, altså de vi har kategorisert som langvarig suksess (jf. felt 1). Dette gjelder i noe større grad for kvinnene enn for mennene. 20 prosent har gått fra langtidsmottak i 2000 til å klare seg uten langvarig bruk av sosialhjelp frem til og med 2003. I mindre grad får vi en pågang av nye personer med suksess (felt 3).

Bare 29 prosent av langtidsmottakere i 2001-2003 hadde en suksess i 2000 (felt 2). Kvinnene er her noe verre stilt enn mennene, med en av tre mot nesten bare en av fire. 71 prosent har dermed hatt ett eller flere langtidsmottak i 2000 og ut perioden som her undersøkes.

Det er liten bevegelse å spore blant hendelsene over lengre tid. De fleste ikke-langtidsmottakere har med andre ord en svært så langvarig uttreden av sosialhjelpen, og langtidsmottakere har en nær like sterk tendens til å forbli langtidsmottakere. Kan man videre spore en sammenheng mellom suksess og yrkesaktivitet over lengre tid?

6.2 Grad av sysselsetting i perioden 2001-2003

Det vil her undersøkes i hvilken grad de sysselsatte også er de samme personene som utgjorde gruppen av ikke-langtidsmottakere. Er det slik at grad av sysselsetting, antall personer og sysselsettingsvarighet er høyere for langtidsmottakerne enn for hele utvalget?

Tabell 6.4: Sysselsetting blant utvalget i perioden 2001-2003 etter kjønn.

I perioden 2001-2003	Antall personer			Prosent		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
Sysselsatt	26 321	15 901	10 420	49,3	50,5	47,7
Ikke sysselsatt	27 016	15 569	11 447	50,7	49,5	52,3
Sum	53 337	31 470	21 867	100	100	100

Kilde: FD-Trygd, SSB

Av hele utvalget på over 53 000 personer, er omtrent halvparten sysselsatt i tre-års perioden frem til 31.12.2003. Kvinnene er i noe mindre grad sysselsatt enn mennene. For alle langtidsmottakere er sysselsettingen på nivå med resultatperioden.

Tabell 6.5: Ikke-langtidsmottakere i 2000 etter sysselsetting i perioden 2001-2003 og kjønn.

I perioden 2001-2003	Antall personer			Prosent		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
Sysselsatt	17 741	10 114	7 627	58,0	60,0	55,5
Ikke sysselsatt	12 847	6 741	6 106	42,0	40,0	44,5
Sum	30 588	16 855	13 733	100	100	100

Kilde: FD-Trygd, SSB

Blant ikke-langtidsmottakerne (gruppe A), er imidlertid sysselsettingsnivået på 58 prosent. Kvinnene er her vesentlig svakere stilt enn mennene, med bare 55 prosent mot 60 prosent.

Tabell 6.6: Ikke-langtidsmottakere i 2000 etter sysselsetting i perioden 2001-2003 og kjønn. I prosent av utvalget.

I perioden 2001-2003	Antall personer			Prosent		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
Sysselsatt	17 741	10 114	7 627	67,4	63,6	73,2
Ikke sysselsatt	12 847	6 741	6 106	47,6	43,3	53,3
Sum	30 588	16 855	13 733	57,3	53,6	62,8

Kilde: FD-Trygd, SSB

En annen side ved sysselsettingsforholdet i 2001-2003 er i hvilken grad de sysselsatte er de samme personene som hadde suksess i 2000. Hele to av tre sysselsatte (prosentuert av tabell 6.4) var ikke-langtidsmottakere i 2000. Dette gjelder i større grad for kvinnene enn for mennene, 73 prosent mot 64. Det vil si, en av tre sysselsatte hadde også langtidsmottak i 2000 (gruppe B).

Tilsvarende ser vi at blant de ikke-sysselsatte hadde bare 48 prosent en suksess i 2000. Dette gjelder i vesentlig større grad for kvinnene enn for mennene, 53 prosent mot 43. Sysselsettingen i 2001-2003 er med andre ord vesentlig svakere for langtidsmottakerne i 2000, kontra de som hadde suksess.

Tabell 6.7: Sysselsatte i perioden 2001-2003 etter antall sysselsettingstilfeller og status som ikke-langtidsmottaker i 2000.

I perioden 2001-2003	Sysselsatte i utvalget			Sysselsatte blant ikke-langtidsmottakere		
	Antall	Kumulert fordeling	Kumulert prosent	Antall	Kumulert fordeling	Kumulert prosent
1 tilfelle	15 950	15 950	60,6	10 736	10 736	60,5
2-3 tilfeller	8 757	24 707	93,9	5 935	16 671	94,0
4 eller flere tilfeller	1 614	26 321	100,0	1 070	17 741	100,0
Sum	26 321			17 741		

Kilde: FD-Trygd, SSB

Flertallet av de sysselsatte har kun ett sysselsettingstilfelle (60 prosent) i årene 2001-2003. De resterende har altså påbegynt to eller flere sysselsettinger i perioden (40 prosent), men de færreste har fire eller flere sysselsettingsforsøk (syv prosent). Fordelingen for ikke-langtidsmottakerne (gruppe A) skiller seg ikke fra utvalget totalt. Det vil si at de som hadde suksess gjennom uttreden fra sosialhjelp i 2000, har like mange sporadiske sysselsettingsforsøk som alle sysselsatte.

Tabell 6.8: Sysselsatte i perioden 2001-2003 etter varighet og status som ikke-langtidsmottaker i 2000. I prosent av sysselsatte i utvalget.

Varighet	Sysselsatte i utvalget	Sysselsatte ikke-langtidsmottakere	I prosent av utvalget
1-12 måneder	8 922	5 065	56,8
13-24 måneder	7 221	4 747	65,7
25-36 måneder	10 178	7 929	77,9
Sum	26 321	17 741	67,4
Herav:			
18-36 måneder	15 053	11 211	74,5
Under 18 måneder	11 268	6 530	58,0

Kilde: FD-Trygd, SSB

Blant de omkring 26 000 sysselsatte har over 10 000 vært sysselsatt samlet i mer enn to år, og nærmere 9 000 under ett år. De resterende 7 000 har hatt en sysselsetting på mellom 13 og 24 måneder. Blant de nesten 18 000 sysselsatte ikke-langtidsmottakere (gruppe A) har nær 8 000 vært sysselsatt i mer enn to år og 5 000 i under ett år. Noen færre har vært sysselsatt mellom 13 og 24 måneder, omtrent 4 700.

Blant de sysselsatte er 67 prosent ikke-langtidsmottakere i 2000 (prosentuert av tabell 6.4). Fordelingen etter varighet viser at til lengre sysselsetting, til oftere kommer de sysselsatte fra ikke-langtidsmottak i perioden forut (fra 57 prosent, til 66 og til 78). De som hadde tidligere suksess, har også lengre sysselsettingsforhold.

En todeling av perioden gir et enkelt skille etter om man har vært sysselsatt mesteparten av tiden (18 måneder eller mer) eller sysselsatt under halve tiden (under 18 måneder). I den første kategorien kommer hele 75 prosent av de langvarig sysselsatte fra tidligere ikke-langtidsmottak, og bare 25 prosent hadde langtidsmottak i 2000. Med andre ord, har man først forlatt langtidsmottaket i minst ett år (2000) og har en sysselsetting så er man også sysselsatt i lengre tid i etterkant.

Avslutningsvis ønsker vi å undersøke om de langvarig sysselsatte i større grad klarer å unngå tilbakefall til nye langtidsmottak.

6.3 Sysselsetting og tilbakefall til langtidsmottak

Det er rimelig å anta mindre grad av tilbakefall til langtidsmottak til lengre sysselsettingen i etterkant av langtidsmottaket vedvarer.

Tabell 6.9: Ikke-langtidsmottakere (i 2000) etter sysselsettingsvarighet og status som nye langtidsmottakere i perioden 2001-2003. I prosent av sysselsatte ikke-langtidsmottakere.

Varighet	Sysselsatte ikke-langtidsmottakere			Prosent		
	Total	Med tilbakefall	Uten tilbakefall	Total	Med tilbakefall	Uten tilbakefall
1-12 måneder	5 065	3 533	1 532	100	69,8	30,2
13-24 måneder	4 747	2 709	2 038	100	57,1	42,9
25-36 måneder	7 929	2 547	5 382	100	32,1	67,9
Sum	17 741	8 789	8 952	100	49,5	50,5
Herav:						
18-36 måneder	11 211	4 341	6 870	100	38,7	61,3
Under 18 måneder	6 530	4 448	2 082	100	68,1	31,9
Ikke sysselsatt	12 847	8 339	4 508	100	64,9	35,1

Kilde: FD-Trygd, SSB

Ikke-langtidsmottakerne fra 2000 med en sysselsetting i etterkant har tilnærmet like stor grad av tilbakefall som ikke tilbakefall (felt 1 og 2) mellom 2001-2003 (50 prosent mot 51). Skiller vi derimot etter lengde på sysselsettingsforholdet, ser vi at andelen med tilbakefall synker med stigende varighet på sysselsettingen. Hele 70 prosent har tilbakefall dersom sysselsettingen har vart i underkant av ett år. Bare 57 prosent har tilbakefall dersom middels langvarig sysselsetting og kun 32 prosent har tilbakefall til tross for lengre sysselsetting enn to år.

Sammenligner vi med ikke-langtidsmottakerne som ikke har vært yrkesaktive i perioden har omtrent 65 prosent ett tilbakefall til langtidsmottak. De ikke-yrkesaktive har faktisk lavere tilbakefall enn de med laveste sysselsettingsvarighet. Sammenhengen mellom manglende sysselsetting og tilbakefall kan riktignok skyldes andre forhold, eksempelvis trygdeytelser som avsluttes i perioden. Dette har ikke vært mulig å undersøke på grunn av manglende data for den perioden som her undersøkes. Sammenhengen som her er avdekket, viser likevel at korte versus lange sysselsettingsforhold påvirker graden av gjeninntreden til langtidsmottak av sosialhjelp. Sysselsetting er også en positiv faktor for å unngå videre langtidsmottak.

Vedlegg A: Bakgrunnskjennetegn for gruppen ikke-langtidsmottakere og for utvalget

Alder

Tabell A.1: Alder og kjønn blant ikke-langtidsmottakere 16-74 år. 31.12.1999

	Antall personer			Prosent		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
16-30 år	12 568	6 162	6 406	39,8	35,3	45,3
31-45 år	12 245	7 409	4 836	38,8	42,5	34,2
46-66 år	6 351	3 685	2 666	20,1	21,1	18,9
67-74 år	410	185	225	1,3	1,1	1,6
Sum	31 574	17 441	14 133	100,0	100,0	100,0

Kilde: FD-Trygd, SSB

Tabell A.2: Alder og kjønn for utvalget 16-74 år. 31.12.1999

	Antall personer			Prosent		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
16-30 år	20 947	11 407	9 540	37,9	35,1	42,1
31-45 år	22 049	14 073	7 976	39,9	43,2	35,2
46-66 år	11 214	6 603	4 611	20,3	20,3	20,3
67-74 år	1 010	460	550	1,8	1,4	2,4
Sum	55 220	32 543	22 677	100	100	100

Kilde: FD-Trygd, SSB

Sivilstand

Tabell A.3: Sivilstand og kjønn blant ikke-langtidsmottakere 16-74 år. 31.12.1999

	Antall personer			Prosent		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
Ugift	17 651	10 217	7 434	55,9	58,6	52,6
Gift	4 705	3 284	1 421	14,9	18,8	10,1
Enke/enkemann	474	89	385	1,5	0,5	2,7
Skilt	6 559	2 907	3 652	20,8	16,7	25,8
Separert	2 172	938	1 234	6,9	5,4	8,7
Uoppgitt	13	6	7	0,0	0,0	0,0
Sum	31 574	17 441	14 133	100	100	100

Kilde: FD-Trygd, SSB

Tabell A.4: Sivilstand og kjønn for utvalget 16-74 år. 31.12.1999

	Antall personer			Prosent		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
Ugift	30 837	19 271	11 566	55,8	59,2	51,0
Gift	8 533	6 200	2 333	15,5	19,1	10,3
Enke/enkemann	1 181	206	975	2,1	0,6	4,3
Skilt	11 009	5 159	5 850	19,9	15,9	25,8
Separert	3 644	1 699	1 945	6,6	5,2	8,6
Uoppgitt	16	8	8	0,0	0,0	0,0
Sum	55 220	32 543	22 677	100	100	100

Kilde: FD-Trygd, SSB

Bosettingstetthet

Tabell A.5: Tett eller spredt bosetting fordelt etter fylke blant ikke-langtidsmottakere 16-74 år. 31.12.1999

	Antall personer				Prosent			
	Total	Spredt	Tettbygd	Uoppgitt	Total	Spredt	Tettbygd	Uoppgitt
Østfold	2 102	212	1 840	50	100	10,1	87,5	2,4
Akershus	2 285	246	1 959	80	100	10,8	85,7	3,5
Oslo	5 409	55	5 243	111	100	1,0	96,9	2,1
Hedmark	1 401	507	799	95	100	36,2	57,0	6,8
Oppland	1 271	453	756	62	100	35,6	59,5	4,9
Buskerud	1 363	225	1 037	101	100	16,5	76,1	7,4
Vestfold	1 761	204	1 512	45	100	11,6	85,9	2,6
Telemark	1 542	266	1 229	47	100	17,3	79,7	3,0
Aust-Agder	815	180	563	72	100	22,1	69,1	8,8
Vest-Agder	1 059	130	868	61	100	12,3	82,0	5,8
Rogaland	2 005	182	1 614	209	100	9,1	80,5	10,4
Hordaland	3 160	435	2 588	137	100	13,8	81,9	4,3
Sogn og Fjordane	412	125	254	33	100	30,3	61,7	8,0
Møre og Romsdal	1 274	285	930	59	100	22,4	73,0	4,6
Sør-Trøndelag	1 711	303	1 330	78	100	17,7	77,7	4,6
Nord-Trøndelag	671	208	417	46	100	31,0	62,1	6,9
Nordland	1 664	430	1 106	128	100	25,8	66,5	7,7
Troms	1 038	248	747	43	100	23,9	72,0	4,1
Finnmark	631	176	443	12	100	27,9	70,2	1,9
Uoppgitt	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum	31 574	4 870	25 235	1 469	100	15,4	79,9	4,7

Kilde: FD-Trygd, SSB

Tabell A.6: Tett eller spredt bosetting fordelt etter fylke for utvalget 16-74 år. 31.12.1999

	Antall personer				Prosent			
	Total	Spredt	Tettbygd	Uoppgitt	Total	Spredt	Tettbygd	Uoppgitt
Østfold	3 905	360	3 418	127	100	9,2	87,5	3,3
Akershus	4 017	451	3 406	160	100	11,2	84,8	4,0
Oslo	9 957	112	9 523	322	100	1,1	95,6	3,2
Hedmark	2 381	791	1 398	192	100	33,2	58,7	8,1
Oppland	2 154	705	1 326	123	100	32,7	61,6	5,7
Buskerud	2 341	344	1 795	202	100	14,7	76,7	8,6
Vestfold	3 003	355	2 543	105	100	11,8	84,7	3,5
Telemark	2 789	436	2 240	113	100	15,6	80,3	4,1
Aust-Agder	1 309	279	911	119	100	21,3	69,6	9,1
Vest-Agder	1 826	201	1 501	124	100	11,0	82,2	6,8
Rogaland	3 725	337	2 947	441	100	9,0	79,1	11,8
Hordaland	5 642	687	4 668	287	100	12,2	82,7	5,1
Sogn og Fjordane	715	211	439	65	100	29,5	61,4	9,1
Møre og Romsdal	2 024	393	1 509	122	100	19,4	74,6	6,0
Sør-Trøndelag	2 992	444	2 374	174	100	14,8	79,3	5,8
Nord-Trøndelag	1 177	309	768	100	100	26,3	65,3	8,5
Nordland	2 723	649	1 840	234	100	23,8	67,6	8,6
Troms	1 550	359	1 096	95	100	23,2	70,7	6,1
Finnmark	990	265	700	25	100	26,8	70,7	2,5
Uoppgitt	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum	55 220	7 688	44 402	3 130	100	13,9	80,4	5,7

Kilde: FD-Trygd, SSB

Innvandrerkategori

Tabell A.7: Innvandrerkategori og kjønn blant ikke-langtidsmottakere 16-74 år. 31.12.1999

	Antall personer			Prosent		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
Uten innvandrerbakgrunn	22 461	11 470	10 991	71,1	65,8	77,8
Førstegenerasjonsinnvandrere	7 487	5 117	2 370	23,7	29,3	16,8
Født i Norge av to utenlandsfødte foreldre	103	59	44	0,3	0,3	0,3
Utenlandsadoptert	84	40	44	0,3	0,2	0,3
Utenlandsfødt med en norsk foreldre	265	131	134	0,8	0,8	0,9
Norskfødt med en utenlandsfødt forelder	1 005	542	463	3,2	3,1	3,3
Født i utlandet av norskfødte foreldre	132	63	69	0,4	0,4	0,5
Uoppgitt	37	19	18	0,1	0,1	0,1
Sum	31 574	17 441	14 133	100	100	100

Kilde: FD-Trygd, SSB

Tabell A.8: Innvandrerkategori og kjønn for utvalget 16-74 år. 31.12.1999

	Antall personer			Prosent		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
Uten innvandrerbakgrunn	37 635	20 923	16 712	68,2	64,3	73,7
Førstegenerasjonsinnvandrere	14 915	10 109	4 806	27,0	31,1	21,2
Født i Norge av to utenlandsfødte foreldre	162	92	70	0,3	0,3	0,3
Utenlandsadoptert	144	70	74	0,3	0,2	0,3
Utenlandsfødt med en norsk foreldre	449	249	200	0,8	0,8	0,9
Norskfødt med en utenlandsfødt forelder	1 676	978	698	3,0	3,0	3,1
Født i utlandet av norskfødte foreldre	196	102	94	0,4	0,3	0,4
Uoppgitt	43	20	23	0,1	0,1	0,1
Sum	55 220	32 543	22 677	100	100	100

Kilde: FD-Trygd, SSB

Landbakgrunn

Tabell A.9: Landbakgrunn og kjønn blant ikke-langtidsmottakere 16-74 år. 31.12.1999

	Antall personer			Prosent		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
Norge	22 461	11 470	10 991	71,1	65,8	77,8
Norden	929	513	416	2,9	2,9	2,9
Vest-Europa	563	317	246	1,8	1,8	1,7
Europa for øvrig	1 803	1 162	641	5,7	6,7	4,5
Afrika	1 652	1 131	521	5,2	6,5	3,7
Asia (inkl. Tyrkia)	3 528	2 517	1 011	11,2	14,4	7,2
Nord-Amerika (USA, Canada)	195	103	92	0,6	0,6	0,7
Mellom-Amerika (inkl. Mexico)	69	34	35	0,2	0,2	0,2
Sør-Amerika	309	161	148	1,0	0,9	1,0
Oceania	27	13	14	0,1	0,1	0,1
Uoppgitt	38	20	18	0,1	0,1	0,1
Sum	31 574	17 441	14 133	100	100	100

Kilde: FD-Trygd, SSB

Tabell A.10: Landbakgrunn og kjønn for utvalget 16-74 år. 31.12.1999

	Antall personer			Prosent		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
Norge	37 635	20 923	16 712	68,2	64,3	73,7
Norden	1 540	900	640	2,8	2,8	2,8
Vest-Europa	988	591	397	1,8	1,8	1,8
Europa for øvrig	3 620	2 214	1 406	6,6	6,8	6,2
Afrika	3 403	2 301	1 102	6,2	7,1	4,9
Asia (inkl. Tyrkia)	7 052	5 092	1 960	12,8	15,6	8,6
Nord-Amerika (USA, Canada)	305	173	132	0,6	0,5	0,6
Mellom-Amerika (inkl. Mexico)	97	46	51	0,2	0,1	0,2
Sør-Amerika	495	261	234	0,9	0,8	1,0
Oceania	41	21	20	0,1	0,1	0,1
Uoppgitt	44	21	23	0,1	0,1	0,1
Sum	55 220	32 543	22 677	100	100	100

Kilde: FD-Trygd, SSB

Utdanning

Tabell A.11: Utdanningsnivå og kjønn blant ikke-langtidsmottakere 16-74 år. 01.10.1999

	Antall personer			Prosent		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
Opp til ungdomsskolenivå	7 636	3 923	3 713	24,3	22,6	26,4
Videregående skolenivå (10-12 år)	19 929	10 958	8 971	63,4	63,1	63,7
Universitet/høgskolenivå (>12 år)	2 139	1 344	795	6,8	7,7	5,6
Uoppgitt	1 733	1 129	604	5,5	6,5	4,3
Sum	31 437	17 354	14 083	100	100	100

Kilde: NUDB og FD-Trygd, SSB

Tabell A.12: Utdanningsnivå og kjønn for utvalget 16-74 år. 01.10.1999

	Antall personer			Prosent		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
Opp til ungdomsskolenivå	14 605	8 138	6 467	26,6	25,1	28,6
Videregående skolenivå (10-12 år)	32 735	19 285	13 450	59,5	59,5	59,5
Universitet/høgskolenivå (>12 år)	3 576	2 396	1 180	6,5	7,4	5,2
Uoppgitt	4 092	2 592	1 500	7,4	8,0	6,6
Sum	55 008	32 411	22 597	100	100	100

Kilde: NUDB og FD-Trygd, SSB

Vedlegg B: Parvise kombinasjoner av hendelser blant ikke-langtidsmottakere i resultatperioden - absolute tall

Tabell B.1: Parvise kombinasjoner av hendelser blant ikke-langtidsmottakere i resultatperioden.

	Arbeidssøker	Sysselsatt	Uførepensjon	Under utdanning	Medisinsk rehabilitering	Overgangsstønad	Barnetilsyn
Arbeidssøker		12 729	1 448	5 389	2 096	2 340	1 585
Sysselsatt	12 729		1 212	4 443	1 345	1 985	1 456
Uførepensjon	1 448	1 212		237	888	98	24
Under utdanning	5 389	4 443	237		584	1 078	862
Medisinsk rehabilitering	2 096	1 345	888	584		265	139
Overgangsstønad	2 340	1 985	98	1 078	265		2 139
Barnetilsyn	1 585	1 456	24	862	139	2 139	
Personer i gruppen	18 827	17 357	7 215	6 439	3 551	3 715	2 226

Kilde: FD-Trygd og NUDB, SSB

Tabell B.2: Parvise kombinasjoner av hendelser blant ikke-langtidsmottakende menn i resultatperioden.

	Arbeidssøker	Sysselsatt	Uførepensjon	Under utdanning	Medisinsk rehabilitering	Overgangsstønad	Barnetilsyn
Arbeidssøker		7 739	834	2 886	1 151	103	73
Sysselsatt	7 739		645	2 369	729	95	72
Uførepensjon	834	645		138	447	6	0
Under utdanning	2 886	2 369	138		283	32	27
Medisinsk rehabilitering	1 151	729	447	283		10	6
Overgangsstønad	103	95	6	32	10		73
Barnetilsyn	73	72	0	27	6	73	
Personer i gruppen	11 088	10 167	3 917	3 310	1 860	144	91

Kilde: FD-Trygd og NUDB, SSB

Tabell B.3: Parvise kombinasjoner av hendelser blant ikke-langtidsmottakende kvinner i resultatperioden.

	Arbeidssøker	Sysselsatt	Uførepensjon	Under utdanning	Medisinsk rehabilitering	Overgangsstønad	Barnetilsyn
Arbeidssøker		4 990	614	2 503	945	2 237	1 512
Sysselsatt	4 990		567	2 074	616	1 890	1 384
Uførepensjon	614	567		99	441	92	24
Under utdanning	2 503	2 074	99		301	1 046	835
Medisinsk rehabilitering	945	616	441	301		255	133
Overgangsstønad	2 237	1 890	92	1 046	255		2 066
Barnetilsyn	1 512	1 384	24	835	133	2 066	
Personer i gruppen	7 739	7 190	3 298	3 129	1 691	3 571	2 135

Kilde: FD-Trygd og NUDB, SSB

Vedlegg C: Forholdet mellom arbeidsmarkedet og ikke-langtidsmottakere

Tabell C.1: Ikke-langtidsmottakere etter deltagelse i arbeidssøking, sysselsetting eller utdanning fordelt på kjønn.

	Antall	Prosent
Menn	13 407	57,1
Kvinner	10 089	42,9
Sum	23 496	100

Kilde: FD-Trygd og NUDB, SSB

Tabell C.2: De mest vanlige arbeidsmarkedskarrierer i etterkant av langtidsmottaket og frem til 31.12.2000. Absolutte tall.

Vanligste hendelses- mønster	Type hendelse i rekkefølge						Antall personer				Prosent av alle
	Nr. 1	Nr. 2	Nr. 3	Nr. 4	Nr. 5	Nr.6	Antall	Menn	Under utdanning	16-30 år	
1 (vanligst)	S						3 546	1 870	492	1 319	14,7
2 (nest vanligst)	A						2 960	1 579	720	1 159	12,3
3	A	S					2 321	1 470	610	862	9,6
4	S	A					1 264	733	304	509	5,2
5	A	A					1 163	658	358	534	4,8
6	R						951	459	59	282	3,9
7	A	S	A				841	546	217	345	3,5
8	S	A	S				751	443	171	376	3,1
9	S	S					485	250	121	255	2,0
10	A	S	A	S			479	290	143	227	2,0
11	A	S	S				447	247	129	171	1,9
12	R	A					442	234	118	183	1,8
13	A	A	A				433	255	150	224	1,8
14	A	A	S				410	243	133	175	1,7
15	S	A	A				403	232	115	198	1,7
16	A	R					305	155	50	90	1,3
17	S	A	S	A			285	162	85	147	1,2
18	S	R					263	128	20	58	1,1
19	A	S	A	A			211	128	79	94	0,9
20	A	S	A	S	A		194	118	66	86	0,8
21	S	A	S	A	S		190	115	53	98	0,8
22	A	S	S	A			168	110	51	61	0,7
23	A	A	A	A			167	98	71	89	0,7
24	S	A	A	S			159	101	47	89	0,7
25	S	A	S	S			136	81	33	65	0,6
26	S	S	A				133	68	36	74	0,6
27	A	A	S	A			116	68	48	54	0,5
28	S	A	A	A			114	69	32	58	0,5
29	A	S	A	S	A	S	104	75	40	56	0,4
30	A	R	A				102	59	29	30	0,4
31	A	S	R				91	54	11	23	0,4
32	R	A	S				89	53	28	37	0,4
33	R	S					89	43	6	23	0,4
34	A	S	A	S	S		87	49	29	37	0,4
35	A	A	A	S			83	39	30	36	0,3
(forts.)											
Sum							24 146	13 769	6 065	10 238	100

Kilde: FD-Trygd og NUDB, SSB

A = arbeidssøking, S = sysselsetting, R = Medisinsk rehabilitering

Vedlegg D: Frafall i utvalget 2001-2003

Tabell D.1: Utvalget 16-67 år bosatt per 31.12.2003 etter fortsatt langtidsmottak eller ikke i 2000.

	Antall personer			Frafallsprosent		
	Total	Menn	Kvinner	Total	Menn	Kvinner
Ikke-langtidsmottaker	30 320	16 038	13 285	4,0	8,0	6,0
Fortsatt langtidsmottaker	22 400	13 661	7 715	5,3	9,5	9,7
Personer igjen i utvalget	50 699	29 699	21 000	8,2	8,7	7,4

Kilde: FD-Trygd, SSB

De sist utgitte publikasjonene i serien Notater

- 2005/40 K. Loe Hansen: Bruk av helsefarlige produkter i båtbyggerbransjen. 27s.
- 2005/41 S. Skaare: Undersøkelsen om samvær og bidrag 2004. 67s.
- 2005/42 A. Haglund, A. Hedum, T. Schjerven og K.Ø. Sørensen: Offentlig sektor og BoF. 63s.
- 2005/43 O. Villund: Yrkesdata for selvstendig næringsdrivende. Dokumentasjonsnotat. 44s.
- 2005/44 O. Villund: Alder i AKU endring av definisjoner og trekkgrunnlag. 27s.
- 2005/45 J.I. Hamre: Estimering av fylkesfordelte og sektorfordelte tall for egenmeldt sykefravær. Dokumentasjon av metode og system, og resultater. 67s.
- 2005/46 A-K. Mevik: Revisjon av Strukturstatistikk for industrien. Et forslag til selektiv revisjon. 43s.
- 2005/47 A. Sundvoll: Utvikling av webskjema i UT-prosjektet. Dokumentasjonsrapport. 75s.
- 2005/48 E. Frilseth og P. Ø. Andreassen: Brukerundersøkelsen 2004. Brukernes tilfredshet med SSBs produkter og tjenester. 64s.
- 2005/49 E. Rauan: Undersøking om foreldrebetaling i barnehagar, august 2005. 45s.
- 2005/50 A. Rolland: Brukertilfredshetsundersøkelser som offentlig styringsverktøy. 27s.
- 2005/51 S. Blom: Holdninger til innvandrere og innvandring 2005. 50s.
- 2005/52 A. Sundvoll, B. Thomassen og K. Thorsen: Balansert målstyring i Avdeling for IT og datafangst. Dokumentasjonsrapport. 35s.
- 2005/53 B. Castberg, P.O. Haugen, E. Knutsen og S. Myro: Økt tilgang på regnskapsdata: Konsekvenser for revisjon, tekniske løsninger og ny regnskapsstatistikk. 45s.
- 2005/54 A. Holmøy: Forbruksundersøkelsen 2004. Dokumentasjonsrapport. 95s.
- 2005/55 A. Schjalm: Flagging - Koder for dokumentasjon av revisjon. 23s.
- 2005/56 H. Haanæs, A. Kløvstad og J.E Wålberg: Dokumentasjon av statistikk for skogavvirkning til salg. 63s.
- 2006/1 S. Abonyo og T. Hagen: Tidsbruksundersøkelse - hvor lang tid bruker oppgavegiver på rapportering til kvartalsvis lønnsstatistikk. 24s.
- 2006/2 H. Hungnes: Hvitevarer 2006. Modell og prognose. 12s.
- 2006/3 O. Villund: Evaluering av omkodingen fra stillingskode til yrkeskode i Statens sentrale tjenestemannsregister (SST). 26s.
- 2006/4 S.W. Bogen: Håndbok for rapportering av regnskapsdata for helseforetak og regionale helseforetak 2005. 59s.
- 2006/5 T.A. Steinset, H. Brenna, L. Solheim og J.E. Wålberg: Dokumentasjon av Landbruksundersøkelsen 2004. 75s.
- 2006/6 P.E. Tønjum: Teknisk dokumentasjon av FAME-rutiner for indikatorberegningene i utenriksregnskapet (UR). 46s.
- 2006/7 L. Andreassen og G.H Bjertnæs: Tallfesting av faktoretterpørsel i MSG6. 31s.
- 2006/8 T. Nygård Evensen: Oljenæringen - dokumentasjon av kilder, beregninger mv. (SKA-prosjekt). Rapport fra prosjektgruppen. 68s.
- 2006/9 M. Aasgaard Walle, S. Mæland, A.B. Dahle, T. Meggison og L. Høgseth: Oljenæringen - dokumentasjon av kilder, beregninger mv. (SKA-prosjekt). Vedlegg til prosjektrapport. 53s.
- 2006/10 O. Villund: Klassifisering ved hjelp av tekst - noen resultater fra yrkeskodingen i Arbeidskraftundersøkelsen. 31s.